

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VII. ker., Kertész-utca 35. szám.
Ide intézendők az előfizetések, legzélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
a regénymelléklettel együtt:
Egész évre **6 frt.** — Félévre **3 frt.**
Negyedévre **1 frt 50 kr.**

Írta: **Dr. Benary Leonhard.**
(5. folytatás.)

UJRA SZÜLETETT.

Fordította: **P. Csorba Ákos.**

— Angol regény egy kötetben, egy orvos naplója után. —

V.
Igen jó, vélekedék nővérem, hogy e külső
változás történt meg arczán, s egész lényén,
hogy sokkal fiatalabban néz ki, mint

ezelőtt, mert most senki sem fogja
felismerni, a ki őt ezelőtt ismerte,
s így az egyetlen veszély sem állhat
be, mitől félnünk kellene, az, hogy
valaki felismeri!

Nővérem nézetét én is helyeslém.

Növendékünk oly mérvben fejlődött,
hogy e fejlődés a mi várakozásunkat is felülmul-
ta. Az idegen környezet lelkének mindazon szép
vonásait kifejleszté, melyek eddig
el voltak takarva és e szép vonások
a rossznak még csiráját is elnyom-
ták. Egész lénye oly kedves, sze-
retetreméltó volt, hogy rövid idő
alatt mindkettőnk öreg szívét meg-
hódítá, s e nő lett házunknak
öröme, s a mi egész boldogságunk.
Ugy szerettük, mint saját gyer-
mekünket, s a gondolat, hogy talán
egykor meg kellend tőle válnunk,
összeszorítá sziveinket. Összedugtuk tehát fejeinket,
s megállapodtunk abban, hogy a nőt saját unoka-
hugunknak fogjuk kiadni, az én bátyám árvája-

Schlauch Lőrincz, nagyváradí bíboros-püspök.

ként, s elneveztük: Miriamnak, azon nap emlékére,
1884. június 14-ikének emlékére, melyen elveszté
a mult emlékeit. Mint unokahugunkat, a ki csak
most érkezett meg Angliából Amerikába, mutattuk
be mindenkinek. A nő gyöngédségünket a legoda-
adóbb szeretettel viszonzta, „nagy-
bácsi“ és „nagynéninek“ nevezett
minket s valódi áldása volt házunk-
nak s a mi öreg napjainknak.

Azt kell még tudnia a kedves
olvasónak, hogy unokahugunk,
Benary Miriam legkevésbé sem
álmodta azt, hogy egy Massarte
Lujza nevű nő is élt valaha, a
ki bünt követett el s bűnhődött.
A Miriam egyénisége oly elütő volt
a Massarte Lujzáétól, mint a mily
elütő az én egyéniségem a kedves
olvasóétól. Az ő testébe egészen új
lélek, új szellem költözött be.

VI.

Ily körülmények között telt el
négy év. 1888 márczius tizen-
kettedikén egy hétfői napon iszonyu
hóvihar volt. E napon el nem odáz-
ható dolgaim voltak a fővárosban a törvényszéknél.
Ha e tárgyaláson meg nem jelenek, 150 dollár bir-
ságra ítéltettem volna; miért is, daczára a dühöngő

viharnak, mitsem hallgatva nővérem és Miriam lebeszélésére, hogy ne keljek utra, elmentem. Tíz perc alatt elhagytam lakásomat és a Jefferson-Streeten haladtam az indóházhoz, mely lakásomtól rendes időben tizenöt perc távolban volt. A vihar dühöngött, s valóságos orkánná változott, alig birtak öreg esztajaim e viharral küzdeni, mely egy husz éves fiatal embernek is gondot adott volna haladásában; a hó pedig ugy szakadt, hogy alig lehetett pár lépésre előre látni. Ebből megfejthető, hogy a tizenöt percznyi utat háromnegyed óra alatt tettem meg, s teljesen kimerülten érkeztem meg czéлом végpontjához. S hogy teljes legyen a kellemetlenség, az indóháznál hirdetés volt kitéve azzal, hogy a hózivatar folytán a vonatok nem közlekednek. Hasztalan tettem meg tehát e roppant fáradságos utat, s nem maradt egyéb hátra, mint a még folyton tartó viharban azon az uton, melyen jöttem, visszatérni.

Bár ki voltam merülve, de azért azonnal utra keltem, hogy mielőbb lakájos szobámba juthassak. De nemsokára megbántam, hogy elindultam. Mintegy száz méternyire az indóháztól valóságos hóhegy feküdt az uton keresztbe. A hó esésétől szemeim gyöngék voltak, s majd megvakultam, s így nem mérhettem meg sem a mélységét, sem a terjedelmét e hóhegynek, s beleléptem. Alig tettem két lépést, nyakig a hóba voltam temetve. Tovább akartam vánszorogni, de lábaim oly meredtek lettek, mintha kötelekkel le volnának szoritva; majd karjaim segítségével akartam menekülni a hóból, de karjaimat sem birtam mozgatni.

Borzasztó helyzetbe jutottam, mert eltekintve attól, hogy a hideg igen erős volt, a hó folyton szakadt s előttem állott, hogy ha valami véletlen segély nem jó, a hó maga alá temet.

Nem maradt más hátra, segélyért kiáltottam. Hogy meghallja-e valaki segélykiáltásomat, nem tudhattam, de csak ez volt egyedüli reményem, s így torkomszakadtából kiáltottam: „Segítség, segítség!”

Senki sem felelt, senki sem közeledett. „Elvesztem“, gondolám; „alig 500 méter távolban lakásomtól, eltemet a hó“, s kétségbeesetten kezdtem ismét kiáltani.

Nemsokára mozgást hallottam magam körül és egy perc múlva egy férfi állott mellettem.

„Uram“, szóltam, „nem tudna ön kiszabadítani e hótemetőből?“

„Megkísérlem“ — felelt az érkezett.

És a jövő perczben két erős kar ragadott meg, kiemelt, s a kövezetre állított; itt alkalmam volt megmentőmet szemügyre venni.

VII.

Erős, izmos férfi volt; körülbelül harmincz éves; arca piros, de kellemes; kék szemei s szőke körszakála volt. Vastag téli-ruhába öltözött, lábain gummi-csizma. Haja, bajusza jégcsapokkal volt telve.

„Köszönöm uram, hogy életemet megmentette“, hálálkodtam én. „Ha ön idejében nem jön, a hó eltemet.“

„Mindenesetre, nem a legkellemesebb helyzetben volt ön“, tréfált megmentőm, „de most már biztonságban van. Midőn önt kiáltozni hallottam, azt hittem, egy gyermek hangja, oly gyöngé és kimerült volt az ön hangja; pedig látom, korához képest elég erős e hang.“

„Szerencsém, hogy ön általában meghallotta kiáltásomat. Már-már lemondtam minden reményről. Milyen borzasztó vihar ez!“

„Nemde, nagyszerű idő! A legszebb látvány, melyet még eddig nem láttam; önre nézve ugyan kellemetlen volt, de én reám nézve élvezetes. Merre megy ön most?“

„Én délkeletnek tartok, Riverwiew-Roadon lévő lakásomba, ha birni fogok előrehaladni, ha pedig nem bírok hazáig menni, a legközelebbi házba betérek.“

„Én tudom, hol van Riverwiew-Road“, felelt megmentőm, „s magam is abban az irányban haladok, hogy a vihart a folyamon figyeljem meg. Ez valami óriási látvány lehet. Ha önnek nincs ellenvetése, együtt mehetünk. Azt hiszem, az én támogatásom mellett haza fog ön jutni.“

„Ön nemesak életemet menté meg, hanem most még tetőzni akarja előzékenységét azzal, hogy haza akar kísélni? Köszönettel s hálával fogadom. De nem akarnám önt utjából elterelni.“

„Azt épen nem teszi ön, mert mint mondám, ugyis a folyóhoz akarok menni. Jöjjön, menjünk.“

Megmentőm karonfogott, s erősen támogatta ingatag lépéseimet, mert a hidegtől megdermedt lábaim csak inogva emelték testemet.

Igy haladtunk, midőn egyszerre kísérom szólt: „Itt vagyunk Riverwiew-Roadon. Melyik szám alatt lakik ön?“

„A 36. szám alatt, a saroktól harmadik ház.“

„Akkor itt vagyunk, háza előtt.“

„Remélem, uram“, szóltam én, „hogy szerencsétlen fogja házamat, s betér hozzánk egy kis pihenőre. És ha ön, mint mondá, szeretné látni a vihar hatását a folyóra, sehol sem találhat erre nézve jobb megfigyelőpontot, mint az én házam ablaka.“

„Még e kecségető kilátás nélkül is szívesen fogadom meghívását, uram. Mert eltekintve az ön kellemes társalgásától, megvallom, kissé magam is szeretnék pár perczre megpihenni.“

Felnyitottam házam ajtaját, s bevezettem vendégemet dolgozószobámba.

A kályhában jó tűz égett, s csakhamar magamhoz jöttem, csupán arczom, fülem, orrom volt még vörös a csipős hidegtől. „Uram“, szóltam vendégemhez, „ön átázott, jó lesz átöltöznie, ruháimat rendelkezésére bocsátom.“

„Köszönöm, de arra nincs szükség, én oly száraz vagyok, mint egy görög lexikon.“

„De legalább egy korty gyomorerősítővel szolgálhatok.“

„Azt már köszönettel fogadom, egy-egy kis pohárka egyikünknek sem fog ártani.“

(Folytatása következik.)

B... S...hoz.

Üdvözlég, tündérhonnak fejedelme!
S te dalt teremtő szép, szelid vadon!
Hol áldás, béke vár az idegenre,
És megkönnyebbül minden fájdalom.

Hol az örömmek rózsabokra nékem
Mindenkor nyújtja egy-egy levelet;
Üdvözlég, jó barátom! szép vidékem!
S mind, a miket meg nem nevezhetek.

A lét komor, sötét, nagy éjjelében
Ijesztő rémek rajzanak körül,
S még néma gyötrődésben fogy a vérem,
A kárleső ellenhad úgy örül.

Ki elsimitaná varázskezével
Verítékes, kiűzadt homlokom:
Nem lát az többé szerető szemével
Túl minden látható világokon.

Kesergő lelkem gyakran vándorolja
A mindenséget keresztül-kasul;
De ah! — határát mind magasbra vonva
Bár glóriájától megittasul!

Őt, kit zokogva hi az drva szellem,
Nem láthatom sehol, nem érem el.
Az örületnél nagyobb egyetemben
Talán a felszállás is végtelen?

A világegyetemnek s az időnek
Határtalansága határtalan?!
S mint a fogalmatlan fogalmak nőnek?
S a szellem csak száll unos-untalan?

Ilyen-e vajjon az örökvalóság,
Mit föl nem foghat semmi képzelem?
Istenség, lélek, bűn és szűzi jószág...
Mi tartja kötve őket, mely elem?

S ha egyik sincsen kötve az elemhez:
A lélek aztán szül fogalmakat
Magamagának, ha már teste nem lesz?
S első kelléke lesz a lét-tudat?

S az ilyen élet nem kell, hogy talán a
Világok valamelyikén legyen?
A semmiben létezhetik — magába
E léginél légiebb egyetem?

Im, eddig jut az ember száraz észszel,
Az eredmény semminél — kevesebb:
A hit malasztja nélkül sohasem érss fel,
Hiába ostromlod az eget.

S a hit — legyen bár száz könyv írva róla, —
Csak gyönyörű szép költemény lehet:
Igaz történet bár — s tanít valóra, —
A melyet maga Isten hirdetett.

De látni mitsem lehet véges észszel,
A földnek nincsen olyan bölcs fia,
Kinek igazság, s ok-elméletekkel
Sikerülend a mennyet látnia.

Való igaz mind, mit tanít az egyház,
S okosan tagadni azt nem lehet.
De hogy ha egyszer szívébe sújt a sebláz,
Agyunk megtermi a kételyeket.

Boldog, kit anyja méhétől a sírig
Egy perczre meg nem ingó hit kísér,
A mennynek üdvé neki itt is izlik,
S valóban, oda is jut, ha kiér.

Mert forgó sártekénken nincs igazság.
Armány, piszok győz az erény felett!
Míg pompát ünnepel a gyáva gazság, —
A jobbakat lerúgja és nevet...

A Múza csókja csábit tán, hogy abban
Feledd s találd meg, a mid elveszett?
Csútt! — vagyis ne bolondulj, igazabban —
Ott is bérlük már az erényeket.

S ne mondja senki, hogy talán gyűlölség
Igyen leszólnom embertársamat;
Kik lelkemet kilopták, mélybe lökték, —
Feldőlük ennyit mondanom szabad.

De nem panaszklok. A fásult közönynek
Kuháját én immár le nem vetem.
Hirodgy, dicsőség többé nem emelnek,
S a lét küzdelmét nem erőltetem.

Lelkembe hogyha visszaszáll az összhang,
S szívembe tér a meglegedés;
Ha újra hatni képes az örömhang,
Hozzá képest nekem minden kevés!

Csendes pusztádon, zengő erdeiiben
Egy édes óra többet ér nekem,
Mint hír s dicsőség csillagezreikkel,
Mint a kifürkészhetlen végtelen.

Üdvözlég, tündérország fejedelme!
S te dalt teremtő főséges vadon!
Hol enyh malasztja vár az idegenre,
És felmosolyg a néma fájdalom.

Megérem még a szép napot, megérem,
Hogy kupoldúdnak ívei alatt,
Istenségem, hitem, s minden reményem,
Mind a szívembe lopják magokat.

Kánya Lajos.

A csataki mandátum.

(Elbeszéli egy önként megbukott képviselőjelölt.) (Vége.)

V.

világ rendes folyásából következőleg elérkezett a választás napja is. A csataki polgárság itta a sört és nem fogta el mellette a világfájdalom. A macskazenék, obligát fejbeverések is elmaradtak.

A választási aktus délelőtt tiz óraker kezdődött. Feliczián ur, mint a szavazatszedő bizottság elnöke, Tihamér és Balambér, mint bizalmi férfiak a választás színhelyére vonultak, én a szalonban vártam a harctérről jövő jelentéseket. Számítgattam, mennyi szavazat juthat ellenfelemre. Olyan monstruózus minoritásba maradt, mely valószínűtlen vigyorgásával megijesztett. Fölvizsgáltam a számadásokat, akkor kitűnt, hogy a választók összegét koronáértékre számoltam át szórakozottságomban, abból vontam ki a Kormosra eső szavazatokat. Az első hír, a melyet vettem, az volt, hogy negyvenkét szavazatom van, Kormosnak semmi. Megittam rá egy pohár szilvóriumot. Féltenekét óraker 120-ra szökött fel a többségem, hirül adták egyszersmind, hogy most részben vagy egészen Kormos-községek következnek. Az érdeklődés meglehetősen lanyha. Két óraker leapadt a majoritás három szavazatra. A poéta lesujtó pillantásokat vet rám és szokásához híven felolvassa egy remek dalát, mialatt föltalálják a harmadik fogást. A strófák négysorosak, ebből két sora refrain:

Szabacscság! Szabacscság!
Hazám! Hazám!

Ebéd alatt érkezett a Hiób-hír, hogy Kormosnak 312 szavazata van, nekem 258. Még mintegy 150 választó van hátra. A Hiób-hirre a mama résztvevő pillantások közt szunnyad el, Rimpengedy ur pedig megittasul az örömtől. (A társalgónő rövidség kedvéért hazautazott a szüleivel.)

Kis idő múlva hírt vettem, hogy a chanceaim lassan, de folytonosan emelkednek. Négy óratájt egyforma volt a számarány, akkor a poéta fogta

magát, felöltötte a kabátját, levetette, megint felöltötte, míg sikerült magára vonnia figyelmemet.

— Hova oly sietve Rimpengedy ur?

— Az urnához! — válaszolt vészujjával arczczal és a legsebesebb daktilusokban elrobogott.

Leültem a divánra. Nagyobb hatás kedvéért tenyerembe hajtottam fejemet, melyben a számok és zür-zavaros kiáltások chaosza kavargott.

— Eljen Kormos! Eljen Sörényi! Abezug Sörényi! Abezuuug! — Kormos 232, Sörényi 235, Kormos 312, Sörényi 258, Kormos 320, Sörényi 320. Iggenisss! Nem igaz! Hazudik! — Abezug! Jihih! Mernyau! Kesztoóbi!

Két czédulát kézbesítettek e pillanatban.

Az egyikén ez állott:

— Győzelmed biztos. Öltözhetsz diszmagyarba.

Czrepajai.

A másik telegramm volt és szólott ekképen:

— Sörényi Reinhold urnak, a csataki kerület feleszü képviselő jelöltjének Csatakon. Szamár! Adelgunda néni ép most érkezett haza Marienbadból. Ertesülve, hogy felléptél, megesküdött, miszerint, ha megválasztanak, nem hagyja rád a vagyonát, hanem

Magam se tudtam, hova megyek, csak kibitoráltam az ajtón. Ekkor elém állott egy rejtélyes alak. Láttam, hogy kétségbeesett képviselőjelölttel van dolga, megszólalt tehát a leirhatatlan fensőbbség hangján:

— Sörényi Reinhold ön?

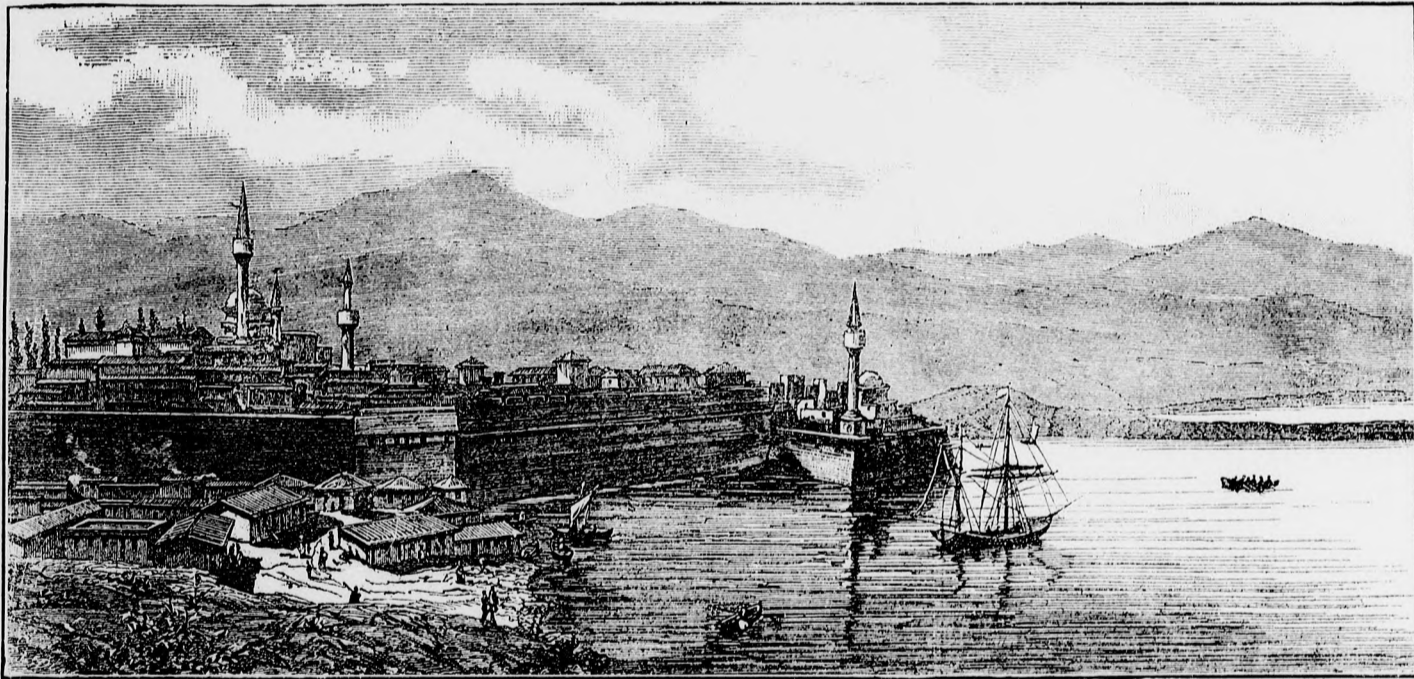
— Az vagyok. De most engedjen, sürgős a dolgom.

— Nem sürgősebb az enyimmél. Uram, ön meg fog bukni.

— Ne mondja, kedves barátom. Igazán?

Csak most vettem szemügyre közelebbről a rejtélyes idegent. A kalapja kemény és sárga lehetett valamikor, most azonban puha volt és lojális-szinü. Jägeringet és pofaszakállat viselt angolosan, elegáns kravátlíján leginkább látszott meg a választási küzdelem nyoma: madzagon függött alá, a minőn a lopott malaczkok szoktak hetvenkedni és el volt tépve, akár egy regényhős szive. Bemutatta magát.

— Wheeler Wilson vagyok. Hát úgy áll a dolog, hogy a szavazatok aránya ingadozik. Mindkét párt biztosra veszi a győzelmet, mely esupán egy pár szavazaton fog mulni. Módomban van azonban

Janina város Epiruszban.

az örültek házára, mert ugyis odakerülsz. Az ő fivére is a közpályán bolondult meg. Szerető barátod: Aladár.

Ez a szokatlanul bőbeszédű távirat olyanforma hatással volt rám — minden hasonlat sántikál — miként ha a féllábu kutya arra a keserű tapasztalásra jut, hogy mégis csak őtet lehet könnyebben utólni és nem a hazug embert. Pillanat alatt megfordult az eszemben a „biztos győzelem“, Kormos Albin megszégyenítése, az öt forint diurnum, pesti hitelezőim névsora, s aztán a nagynéni gyönyörű allodiális birtoka a Bácskában. S elhatározásom a bácskai birtok javára ütött ki.

De hát hogyan bukjam én most meg? Legjobb volna megválasztatni magamat, megszégyeníteni Kormost, azután lemondani. De mivel indokolnám a visszalépést? Meg azután Adelgunda néni megsejthetné igazi okát. Vagy petíciót intéztessek a mandátumom ellen? Annak is kétes az eredménye! Nem! Meg akarok bukni, meg fogok bukni, bárminő áldozatok árán is!

ezt a néhány vokstot biztosítani az ön számára és aztán félóra mulva rányomathatja a vizitkártyájára, hogy: országos képviselő.

— Az is módjában van ugy-e, hogy Kormos Albint tegye meg képviselőnek?

— Kétségkívül.

— Nos, kedves Wheeler Wilson ur, ha örök időkre le akar kötelezni, eszközölje ki, hogy Kormos legyen a győztes.

— Uram, ön gunyt akar üzni velem és nem gondolja meg, hogy...

— Nem, Wheeler Wilson ur, a világerő sem akarok gunyt üzni önrel. Értsen meg: magasabb politikai célok követelik, hogy ezuttal megbukjam.

— Ahán értem. Valami pucsesot tervez az ur.

— Az ég szerelmére, Varrógép ur, vagy minek hívják... ne izetlenkedjék, nem tervezek én semmiféle pucsesot. Én meg akarok bukni kétségbevonhatatlanul és megválaszthatatlanul. Érti? megválaszt-ha-tat-la-nul! Ismetlem, magasabb politikai célok érdekében.

— Helyes. Tudomásul veszem.

— És most mondja el, Wheeler-Wilson ur, mikép kapacitálná ön a még hátralévő polgárokat?

— Oh, értem én annak a módját jól. Nagyszerű terv az! Nemsokára Békás község kerül sorra harmincz-negyven-ötven szavazattal. Békás község arról nevezetes, hogy emancipált kofanép lakja. Kardos asszonyok, papucshős férjek, szabónőknek készülő lányok. Odaállok a piacon táborzó kofák elibe és azt mondom: „Hölgyeim! Wheeler-Wilson vagyok, itt a névjegyem. Ha önök rábirják uraikat, hogy Kormosra szavazzanak, a függetlenségi és 48-as párt központi vezetősége egy-egy Wheeler-Wilson-féle varrógépet fog önöknek kiutalványozni. Ime, adok mindegyiköknek tíz forint biztosítékot“. A kofák megteszik a magukét. Ön pedig két óra múlva utazhatik Pestre. Nem zseniális ötlet ez?

Ráhagytam, hogy igenis, zseniális ötlet, de némi — hogy ugy mondjam — hm... garanciákkal mégis csak szeretnék birni.

— Garanciák? fortyant fel Wheeler-Wilson, önérettel ütve jégeringes mellére — elég garancia a becsületem és a lángeszem. Ha ostoba svindler volnék, zsebrevágnám az ön 4—500 forintját és odább állanék. De nem! — az én elvem a méltányosság és bölcsesség. Most elmegyek Kormos urhoz, az nem fog sajnálni tőlem a választás után egy-kétezer forintot, az ön pénzét megkapják a békási polgárok biztosíték fejében.

— Tehát sok szerencsét nagy vállalatához, Wheeler-Wilson ur. Siessen!

Kezébe esusztattam öt darab százast, mire leirhatatlan fölényvel megbillentve kalapját, távozott. Láttam az ablakon át, hogy valóban befordul a Megyeri-utczába, a hol a Kormos rezidenziája van. Rezi gnációval vártam sorsom eldöltét. Felöltöztem diszmagyarba, összepakoltam a holmimat és elkészültem a legvégsőre. Vagy győzök, vagy megbukom! Tertium non datur. Mandátum vagy örökség!

Aztán kedvet kaptam hirtelen fejjelemni a falnak. Hogy is adhattam ötszáz forintot ennek az ismeretlen vanderbursnak, mikor egy pár lapidáris gorombaság ugyanazon hatással lett volna. No, de mindegy! megtörtént, bele kell nyugodni.

Számlálgattam a perczeket, vártam a hírnököt. A perczek multak, a hírnök nem jött. Talán ő is szavaz! Mellettem minden bizonynyal.

A gazember!

Eltelt keservesen ötnegyed óra. Ekkor falrengető éljenzés támadt. Nem tudtam, kit éljeneznek. Ok tudják! Most vonul vissza a szavazatszedő-bizottság.

Mindjárt itt lesz a deputáció...

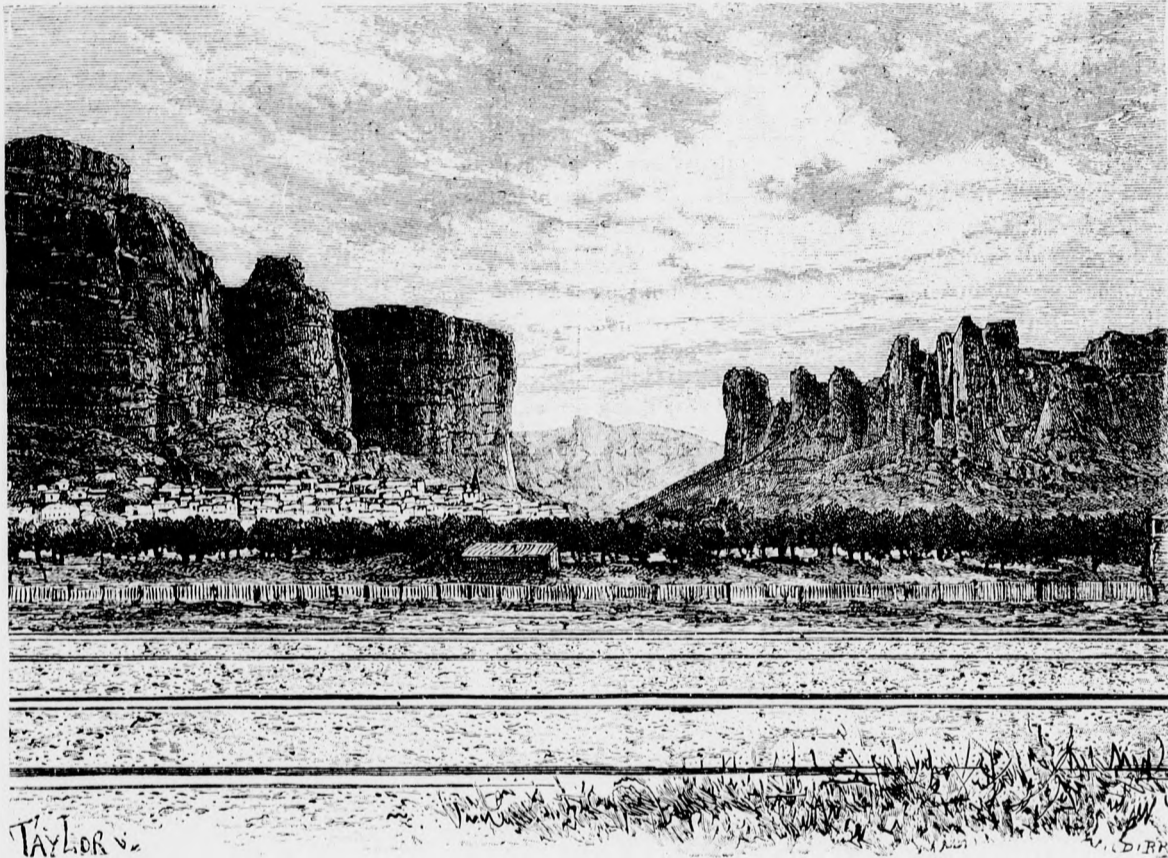
Hirtelen kitárult az ajtó és megjelent a poéta czingár alakja. Mikor megpillantott, megfélekedve méltóságáról, elkezdte dalolni alkalmi költeményét a Tarara-bumdiay dallamára!

*Megbukott a Sörényi
És győzött a Kormos-párt,
A Sörényi bármit mond,
A hazának az nem árt.*

Boldogságtól áradozva borultam az ihletett lantos nyakába. Ő meglepetve állott egy pillanatig, aztán eszeveszetten rohant ki az utczára, ott énekelte tovább:

— Megbolondult Sörényi...

Én meg fogtam a czókmókomat és kerülő utakon elmenekültem a vasutra. Az esti-lapokból értesültem, hogy Kormost tizenhét szavazattöbbséggel választották meg az „elvtelen“ ellenében.

Kalabaka város Thessaliában.

Wheeler-Wilson-t nem láttam azóta — a nagy-neni kitünő egészségnek örvend — Kormos Albint pedig, valahányszor meglátogatja a kerületét, „varrógépet! varrógépet!“ kiáltással fogadják a választói.

A nagybácsi házassága.

— Irta: Jám bor Lajosné. — (2. folyt. és vége.)

IV

Elhagyott, kedves házunkba ismét visszakérültem: a szép park s ott a jávorfák árnyában virító sírhalom ismét az enyém lett. Oh, mint áldottam azt a jóságos, nagyszakállu urat, kit „zsidó uzorásnak“ csufoltak, de aki személyválogatás nélkül gyakorolta a felebaráti könyörületet. 10,000 forint és kastélyunk a hozzátartozó parkkal maradt meg birtokomban mindennemű adósságunk kiegyenlítése után s én — mikor ezen örvendetes hírt a hozzánk jött jó Wein Móricz tudtomra adta — könyes szemmel hajoltam meg nemes nagylelkűsége előtt és áradozó szavakban

siettem gyám nagybátyámnak a hat év alatt írántam tanusított jószágát megköszönni és tudtára adni, hogy most nevelőnőmmel a saját birtokomra vonulok.

Még csak válasza sem érdemesített. Bucsut vettem kedves játszótársaimtól, ismerőseimtől s a jó tiszteleteseket Irmával együtt — ki már két év óta Emma tanítványa volt — magunkkal vivén, örömmel és boldogan érkeztünk meg az elhagyott, kedves otthonba; hol boldogságomnak nem voltam képes kellő kifejezést adni, csak sirtam, sirtam jó anyám sirhalmánál örömmel, hogy ismét otthon lehetek.

Irmát, a szende kis leánykát nálunk hagyva, pár nap mulva elbucsuztak tőlünk a jó tiszteletesek és mi, a komoly Emma kisasszony kellő fegyelmetartása mellett, eléggé szabad és boldog életet éltünk: a tanórák és a végzett munka után bejártuk az erdőket, völgyeket, meglátogattunk a faluban minden jóra való embert és amint a jó Isten kegyelméből helyzetünk megengedte: segítettünk a szegényeken és szükölködőkön, néhol pedig a komoly és nagy tudományu Emma ügyes tanácsokkal is szolgált.

Alig töltöttünk el egy fél évet a kedves otthonban, midőn Emma kisasszony táviratot kapott Frankfurtban lakó szüleitől, hogy utazzék haza azonnal, mert édes atyja súlyos betegen fekszik s szeretné leányát az életben még egyszer látni. Mi természetesebb, minthogy én is vele mentem, már csak egy kis tapasztalatszerzés céljából is. Távollétnék idejére a jó tiszteletes asszonyt kéri a kastélyba, hogy Irmuskával együtt — visszajövetelünkig — gyakorolják a felügyeletet.

Midőn Bécsben felszálltunk a Frankfurt felé induló vonatra, már indulófélben volt vonatunk, mikor egy választékos öltözötű férfi lépett be kocsiunkba. Emma azonnal köszöntötte:

— Ah, gróf ur, minő szerencse! Hová méltóztatik utazni?

— Én szinte sóbálványnyá váltam, midőn nagybátyám éles átható tekintetét reám szegezte.

— Cél nélkül utazom, s Önök ha szabad kérdeznem, hová szöknek Pálfokról?

— Ah, nem kapta volna meg gróf ur Eliz levelét? — kérde nevelőnőm csodálkozva, — hiszen fél év óta már a visszakapott otthonban élünk! — És itt sietve mondta el, hogy az anyagi hajótörésből mit és mennyit mentett meg számomra a jó Wein Móricz.

— És én, hogy, hogy nem, élénk beszélgetésbe eredtem nagybátyámmal; majd elmondtam neki, hogy Emma miért megy most haza. Majd meg azt kérdeztem, hogy ő hová utazik és miért tulajdonképpen?

— Cél nélkül, mint mondtam, kis Bözsi. Így hivlak, ne haragudjál érte, mert ki nem állhatom a németes Eliz nevet! No és még azért, hogy felejtsek és szórakozzam.

Szavait erős köhögésroham szakította félbe s midőn meglátta arcomon a szájalom erős kifejezését, szinte gunyos hangon mondá:

— Sebaj, Bözsikém, egy kissé köhögök; azért női szakaszba kell ülnöm, hogy ne fojtson a dohányzó füstje, s ime az a vigasztalásom is lett, hogy gyámleányommal, — aki igen kedves kis jószág lett azóta, midőn oly kétségbeesett arccal futott el előlem a majorban — együtt utazhatom. — És beszélt, tréfált még igen sokat velem, ami fő, elkísért bennünket Frankfurtba; hová megérkezve, az öreg tanárt: Emma édes atyját kimondhatatlan örömmünkre már teljes jó egészségben találtuk. Szívbaajos volt szegény és oly erős roham jött rá, hogy neje azt hitte halálos lesz a baj, azért sürgönyözött Emmának, hogy utazzék haza.

V.

Frankfurti időzésünket, leszámítva egy fájdalmas, kis epizódot, mely azonban igen csattanósan végződött: mi sem zavarta meg.

Egy este, mikor már könyekig kacagta magát Béla bátyám gyermekkorai csinyjeim elbeszélése alatt, komikus arccal adtam elő, miként fogták reánk a eselések, hogy iszákosak kezdünk lenni: oly jóízűt nevetett, hogy igen heves, fulasztó köhögés-roham jött reá. Doktorért futottak és én sirattam a szegény szenvedőt; de az orvos vigasztalt, hogy hiszen nem komoly a baj, menjek nyugodtan szobámba!

— És én szót fogadtam ugyan, de — Isten bocsássa meg a bűnömöt — hallgatóztam s az, amit hallottam, teljesen felzavarta az én vadonban nőt, ártatlan kedélyemet.

— Igen, doktor ur, párbaj! — hangzott bátyám hangja. — A jobb tudom szárnya... — hallám újból... Háron hónapig feküdtem, végre felgyógyultam s ime, azt kell hallanom. —

— Igen, — vágott közbe az orvos, — a színésznő mindkettőjüket cserbenhagyta és egy muszkával szükött meg. Éppen a mult héten olvastam a lapokból.

— Hát érdemes tovább élnem? — kérde bátyám, egyre köhögve; — van célja még ezentul az én életemnek?

— Bizony van! — mondtuk egyszerre a doktorral; én ugyan csak magamban, inkább gondolva mint suttogva. — Házasodjék meg! 31 évvel csak nem akar talán még egy színésznőért az élet valódi boldogságáról lemondani!?

Nem hallgatóztam tovább, mert a „házasság“ szó íránt Emma mindig igen nagy ellenszenvvel viseltetett. Nekem pedig

egyszer véletlenül egy oly regény akadt kezembe, melyben a féltékeny férjről az volt megírva, hogy ütötte a nejét, holott azelőtt nagyon szerette. Ezekre most visszaemlékezve, egész éjjel nem hunytam le szememet; folyton előttem véltem látni köhögő nagybátyámat. A párbaj, a színésznő, meg a házasság gondolata örült tánczot jártak agyamban.

Reggel az álmatlanságtól kipirult szemekkel siettem be Bélához; akkor azt hittem, a hála hajtott, de azóta tudom, hogy bizony a szerelem volt az, mely szívemben észrevétlenül keletkezett iránta. Éppen reggelizett és én átöleltem nyakát, hízeltő hangon kérve: jöjjön el hozzánk oda a lombos hársfákkal körülszegélyezett, csöndes kis hajlékba, ne menjen a részvétlen, gonosz emberek közé, ahol majdnem agyonlőtték és ilyen nagy bajt, betegséget okoztak neki.

— Bözsi, te hallgatóztál az este! — szakította félbe kéré szavaimat és átölelt szorosán. — Oh, te kis bohó, — folytató, — nincs énnekem semmi bajom! És ha te hat évi gyámkodásomat hűséges gondozással meg akarod hálálni: jó, legyen tehát — itt hamiskásan a szemembe nézett és folytató: — legyen tehát akaratom szerint: visszamegyek veletek, de csak egy feltétel alatt, igérd meg, hogy teljesíted!

— Igérem, bármi legyen is az, hogy hálámat tettekkal is bebizonyítsam irántad! — szóltam. — Ő ekkor egészen a fülemhez hajolva mondá:

— Szívesen visszamegyek, ha... hozzám jössz feleségül!

Kiszakítottam magam karjai közül és arcomat eltakarva, mint akit Isten tudja, milyen szégyen ért, siettem szobámba. Leborultam a pamlag karjára és sirtam, zokogtam keservesen, maig sem tudnám megmondani: miért?

Emma bejött hozzám. Aggódó, szeretetteljes szavaira megvallottam végre a nagy sirás okát, illetőleg annak előzményeit; és ő a helyett, hogy korholt volna, csöndesen így szólt hozzám:

— Egy nő valódi élethivatása, hogy férjhez menjen; de ezen lépés örök boldogságot vagy boldogtalanságot hozhat reád. Kérdezd meg azért szivedet és ha igent mond: a többit bizd a jó Istenre és tégy legjobbat belátásod szerint! — ezek után magamra hagyott ismeretlen, háborgó érzések között.

Béla szintén Emma szüleinek vendége lévén: a családdal ebédelt s midőn mindhiába várta megjelenésemet: halkan benyitott és szobámba jött, kezével szeretettel simogatva megkuszált fürteimet.

— Bözsi, édes, tehát úgy megszorítottalak azzal a kívánsággal, hogy légy az én édes, kis feleségem, aki ott a csöndes, boldog hajlékban feledtesse velem azt a sok rosszat, a mit a világ eddigelé fizetett azért, hogy szinpadán pazaroltam hitemet és ifjúságomat! S most, midőn megirtózza a csalfa női arczoktól — elhatároztam, hogy bármily uton-módon megröviditem megunt életemet: most hozta elem a sors a legeszményibb, legtisztább és legnemesebb szívű gyermeket, ki hat évig az én gondjaimra volt bízva; de akit én annyira elhanyagoltam, hogy épen nem gondoltam vele. S most, midőn megismertem, megszerettem: érzem, hogy ő az egyedüli lény a föld kerekén, a ki meghosszabbíthatja életemet és boldogíthat: — ő sirva és megvetéssel fordul el tőlem! Bözsikém, édesem, hát így tartod meg ígéretedet, hogy háládat tettekkal is kész vagy bizonyítani irántam? Ugye, a kit nem szeretünk, az iránt még hálások sem tudunk lenni?

Egy pillanat műve volt: felugrottam a pamlagról s nyakát átölelve, keblére rejtettem piruló arcomat.

— Szeretlek, Béla, nagyon szeretlek! — suttogám s ő csókjaival borította el hajamat és nyakamat. Majd átölelve bevezetett az ebédlő terembe és ünnepélyesen mutatott be a kedves családnak, mint menyasszonyát.

Emma, az én második anyám, sirva ölelt át és zavartalan, örök boldogságot kívánt számomra.

VI.

Miután családjánál mindent pontosan elintézt a gondos leány: hazafelé vettük utunkat. Istenem, milyen boldog voltam, mikor szerető és szeretett vőlegényem karjain jártam be s néztem meg Bécs nevezetességeit! Majd haza érve, Budapestén megrendeltük a kelengyét s a kedves otthonba siettünk.

Hat hét leteltével a pálfoki kedves tiszteletes ur összekötött bennünket a házassági eskü szavaival egész életre.

A szertartás végeztével vőlegényem bocsánatot kért a kedves tiszteletes urtól, hogy eddigelé sohasem gyámolította a pálfoki református egyházat; de ezután, mivel a jó Isten kálvinista feleséggel áldotta meg: minden évben 1000 forintot fog adni az egyház részére. És az én kedves Bélám e szavai közben elővévő tárczáját és szívesen nyujtotta át a meghatott tiszteletes urnak az első ezer forintot.

Ha azt hiszik önök, hogy a pálfoki tündérlakban, vagy a bérczesi kastélyban, avagy talán az almdálfvi ódon várban töltöttük a mézes heteket: nagyon csalódnak; mert mi a hársfákkal szegélyezett csöndes, boldog tanyán húzódtunk meg. Rajongásig szeretett férjemmel minden estefelé elsétálunk anyám sirhalmához, s midőn ott egymást átölelve, szerelmünkben és boldogságunkban elmerülünk, önkénytelenül jó ajkaimra a kérdés: vajjon az elköltözött jó anya látja-e boldogságunkat? Bizonyára: igen!...

... Mulnak az évek felettünk s mi még mindig olyan nagyon szeretjük egymást, mint eljegyzésünk idején. Két fiam és egy kis leányom csak növelik boldogságunkat.

Tiszteletesék Irmáját, az én kedves barátnőmet is férjhez adtuk már férjem bérezesi tisztartójához. Neki is van két buksija s ha ellátogatnak hozzánk olykor-olykor: van öröm, van zaj. És midőn szívük csordultig van boldogsággal: bizony jut abból boldognak, boldogtalannak egyaránt.

Az én nemesszívű férjemet sem veszik annyira igénybe a főispáni gondok és a családi boldogság, hogy a szegények és szenvedők ügyeivel ne foglalkozhataék. Az eszköz a kezünkben van, melylyel segíthetünk és könnyeket száríthatunk. Pálfoki Béla gróf gazdag ember anyagilag is, szellemileg is, de gazdagságát közkinésnek tartja, melylyel embertársai boldogítására törekszik; mert azt szokta mondani:

— Ha engemet a jó Isten boldogsággal áldott meg: miért ne osztanám azt meg embertársaimmal is!?

PARASZT HISTÓRIA.

Írta: **Farkas Sándor.** (1. folyt. és vége.)

Már mint hogy én? Te gyerek, ne hajjigáld oly könnyen a szavakat, mert még visszakapkodnád őket!

— Sohse féltsd, a mit mondtam! De jó lesz már hazamenned, mert megtudja mátkád, hogy ily későn még a kocsimában dőzsölsz!

— Kölyök: — emelte fel karját Gábor Imre, Fehér István felé közeledve.

Épp ekkor lépett a kocsimába Borecsa. Meglátva a két legényt, kik egymásra készültek rohanni, közibük vetette magát.

— Ne komédiázzanak kelmetek, csak nem akarnak itt felfordulást csinálni?

Egy darab ideig félelmetes csend állott be. Végre Gábor Imre szólalt meg. — Tudod-e öcsém, hogy hol folyik a Tisza?

— Azt hiszem, ha a kezem kinyitom, hát elérem, — felelt vissza a kérdezett hetykén.

— Hát a veres szigeten voltál-e már?

— Hallottam hírét s talán oda is találnék épen.

— Hát ha nem átallanál holnap elfáradni oda, szívesen látlak. Én is ott leszek.

— Magam se teszek másként.

— Hát holnap hajnalban. Aztán bottal gyereám, fiacskám, mert kemény nagyon az öklöm.

E szavak után fizetett, majd lassu léptekkel eltávozott.

Hús éji lég áradt be az alacsony szobába. A nyitva feledett ajtón át az éjjeli őr álmélkodva bámulta, hogy Fehér István, ki örök életében a legesendesebb legény volt, mint tartja ölében, mint ölelgeti a rossz hírű kocsimárosleányt, — Borecsát.

Másnap kora hajnalban Fehér István átevezett a veres szigetre. Feje kábult volt az átmulatott éjszaka folytán, tagjai mintha megzsibbadtak volna, alig érezte őket. Leült a part szélére, s várta az ellenfele megérkezését.

A nap ép akkor emelkedett fel a látóhatáron, aranyos sugarait szétárasztva a sima víz tükrén. Háta megett a nád és a sás titokzatosan susogtak, de ő ezekből nem hallott semmit sem. Tekintete merően a tulpartra volt szegezve. Odaát csakhamar kettéváltak a sűrű fűzfabokrok, s megjelent a várt ellenfél.

Végignézett a parton, mintha keresett volna valamit.

Ekkor átszólt a tuloldalról Fehér István:

— A csolnakot nézed, biz azt elfeledtem visszavinni, várj csak, átrugom.

— Sohse bántsod öcsém, átgázolok én ezen a pocsolyán a nélkül is.

Azzal levetette a felső ruháit magáról s beugrott a vízbe.

Mély volt a víz, uszni kellett mindenütt. Birta is egy darab ideig, de már a közepe táján ereje lanckadni kezdett úgy, hogy egy örvény által elkapva, alámerült. De csakhamar felbukkant megint, uszni azonban már nem volt képes, csak kapálózott, mintegy ösztönszerűleg ragaszkodva az élethez.

Fehér István csak nézte a küzködőt mozdulatlanul, míg agyában a gondolatok egészen összezavarodtak s majdnem egy érthetetlen káoszszá olvadtak össze.

— Megmentsem, — mormogá halkkal, — meg? Miért? Mi ő nekem?... Nem! nem!... az ellenségem. De ez gyilkosság... te István, te gyilkos... gyilkos!... nem leszek az, én nem leszek. Megyek segíteni neki... neki, Badó Rózsi vőlegényének... Megbosszulom... haljon meg... meg kell neki halnia.

És Rózsi? — szeretik egymást... gyászolni fog... gyászolni fogja a vőlegényét... hah... hah... hah... ha... ha... ha... ha!...

Olyan rekedt, s különös volt a kacagása, hogy maga is összeresztett tőle. Borzadva tekintett körül, mintha mély álomból ébredt volna fel.

Gábor Imre ép akkor merült ismét alá. Ott rab... elmerült... ki kell mentenem... mert szereti... ő szereti... nem szabad, hogy gyászoljon, könyezzen, nem... nem engedem...

Gépiesen ült a csolnakba, s kievezett a nyílt vízre.

Körültékintett, de nem látott senkit.

Hova lett?

Egészen kihajolt a csolnakból, s úgy nézte a víz sima tükrét.

Semmi... semmi...

De most a távolban felbukkant egy pillanatra a már halott, aztán ismét eltűnt szem elől.

Ott... Ott... rebegé Fehér István, karjait előre nyújtva, mindig jobban és jobban előrehajolva. Egyszerre csak nagyot loecsesant, a víz tükrén hatalmas gyűrűk képződtek, melyek folyvást nagyobbodva, folyvást vékonyodva, végre elenyésztek...

A csolnak meg üresen uszott tova a csendes vizen.

Harmadnap délutánján a szegedi halászok, két fiatal paraszt legény holttestét fogták ki a Tiszából, kik egymást szorosán átölelve tartották, úgy hogy alig lehetett őket szétválasztani.

GONDOLATOK.

Még a legrejtelmesebb érzelmeket is kitalálja a nő.

*

Vannak tudósok, a kik ismerik a csillagokat, de azért nem tudnak a női szemek csillagában olvasni.

*

Van a boldogságban is hiúság és kérkedés, de csak akkor, mikor már jóllakott önmagával.

*

Nagy szentségtörő az, a ki valami oktalansággal feldulja valahol a családi békét.

*

A szerencse vak és többnyire vakká teszi azokat is, a kiket megölel.

*

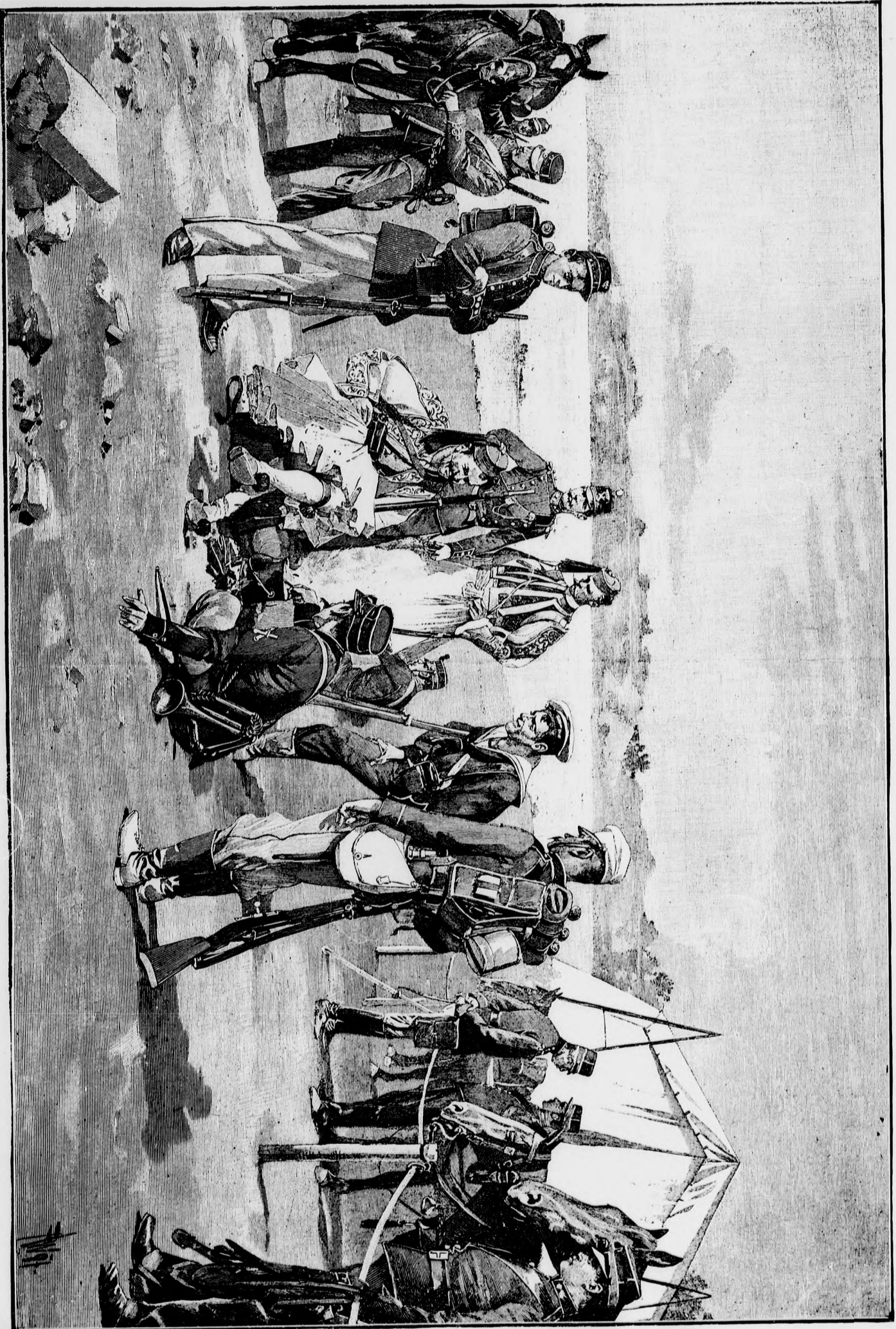
Nem valódi férfiú az, ki kerüli a munkát.

*

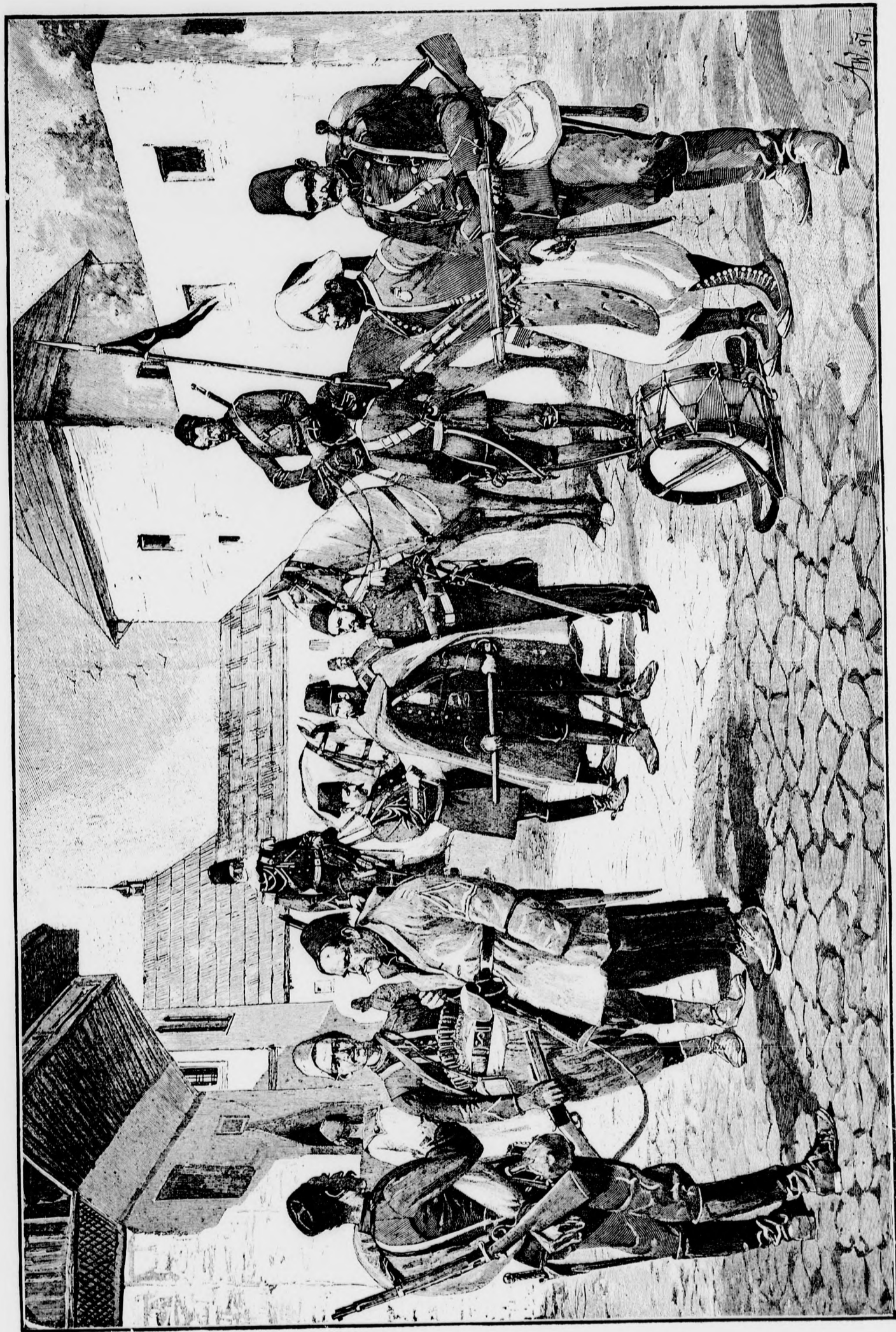
A nagy, ha elesik, nagyot esik.

*

Sokat megment a szerencse a büntetéstől, de a félelemtől senkit.

A görög hadsereg egyenruházata.

A török hadsereg egyenruházata.

Mi szép...

*Mi szép, varázsteljes az éj!
Mi szép benne a csillagfény,
Mi szép a halvány holdsugár;
Mily regényes a sötét berek,
Mely fölött a szerelmesek
Védangyala örködve jár.*

*Oh, te boldog, sötét berek!
Még boldogabb szerelmesek,
S te mesés fényben úszó éj!
Üdvötökért fájo lelkennek
Sóhajlásai esdekelnek,
Ah! de az ég megadni fél.*

*Voltam én is, voltam boldog,
Mióta szívem hön dobog.
De mint a természet keblén,
Ha árnya jö a néma éjnek:
Minden élök nyugodni térnek,
Reményem nyugszik szívsebén.*

Névtelen.

MATUZSA.

(Elbeszélés.)

(1. folyt.)

Irta: **BOMÓKI.**

IV.

Hogy mi az a gyötrelme, arról csak annak van fogalma, a kinek szerelmi lázzal küzködve kell vizsgára készülve tanulni, mikor a vér heves lüktetésére megáll a gondolat, homály borul az agyra, mégis meg kell lenni, tanulni kell. Hogy is van az a tantétel? ... csitt te zsibongó vér, dobogó szív, csilapulj égető forráság, egy szót sem tudok a tantételből, el kell olvasnom másodszer ... azok a sugárzó szemek, úgy vonnak mind közelebb, közelebb! Hogy is van csak ez a tantétel? Hogy ne legyen nyugta még a másvilágon se, a ki kitalálta! ... Olyan picziny kezei vannak annak a lánynak, vékony ujjacskaí, midőn a a billentyűn végig futnak, ha zongoráz, azt hiszem, az a hangfutam végigszalad bennem is a hajam tövétől a talpamig. Hogy is van ez a tantétel? nem, nem tudom elmondani, képtelen vagyok értelmét felfogni, s a szóösszetétel, a mely kifejezi, átkozottul nehéz. Szeretném tudni, mikor a tanárom ezt bevágta, valjon szerelmes volt-e? Mi az? kakaskukorikolás! hát már éjfél van! s nem tanultam semmit. Valjon te barna fürtös fejecske: pihensz-e nyugodtan párnádon, mit beszélhetnek álomban azok a pajkos kedves piros ajkak? ... Ez a kutya tantétel mégis itt van előttem a nyitott könyv lapján! Vessz meg, átkozott! Így, most a földhöz vágtam a könyvet, „sülyedj a pokol mélységes fenekére!” jaj, mint fáj a fejem! Nini, ki van itt, ki vagy te borzas fejű gézengúz, a ki itt kihallgattál az ablakban? vagy úgy, a tükörben látom magamat! Ah tanulás, gyötrelmek netovábbja ... és nekem, nekem kell egy hét múlva vizsgáznom, kitünőre; hallod, érted ezt barátoskám? kitünőre! ... De hát te bolondos fiu, valjon az a lány szeret-e aztán téged? No erről meg kell győződni okvetlenül. De most hát tanuljunk! Kopogtatnak, ki lehet ily későn? még csak ez kellett ... Háziasszonyom jött be, mondja, hogy már éjfél mult, mégis fönt vagyok, nem állhatja meg, anyám helyett mondja, feküdjem le, ne rontsam az egészsé-

gemet. Hiába feküdném le, úgy se bírnék aludni, kiszaladt a számon. Hát miért nem? kérdi; tessék, most mit fillentsek? az igazat csak nem vallom be, még kinevetne! „Éhes vagyok, azért nem tudnék aludni.”

„Oh, szegény fiu, jöjjön, maradt délről egy kis hidegsült, odaadom”; kézen fogva behuzott szobájába a kedves kis öregasszony. Gyorsan elém rakott kést, villát, tányért, kalácsot, sültet. Ettem, én a szerelmes! Ettem, mert most vettem észre, hogy csakugyan borzasztó éhes voltam.

Ő is az asztalhoz ült, beszélgetett. Épen ő róla, a kedves lányról. Ugyebár esinos? Az. Ugyebár kedves? Az. — Lássa, pedig nem is oly fiatal már, mit gondol hány éves? Gondolom, lehet husz éves, mert okos és gondolkodni tud. Bizony nem husz, hanem harmincz éves. Rábámultam az öreg asszonyra. Mit tetszik mondani? Az lehetetlen. — Dehogy is, hiszen én vagyok a keresztmamája, csak tudom.

Egy óra múlva pihenni tértünk; midőn lefeküdtem, az éjnek mély csendjében elmélkedni kezdtem. Hát nem vagyok én tökéletes bolond? Tizenkilenc éves vagyok és beleszerettem egy harmincz éves lányba. Olyan kedves! mindig rá gondolok, mióta ismerem, sem enni, sem aludni nem tudok. Ha ez nem szerelem, akkor nem tudom, mi a szerelem. És mégis bolondság. Mire én tanulmányaimat elvégzem és a legszebb férfikorba jutok, ő már valóságos öreg nő lesz, anyám lehetne, nem feleségem. Tehát, azért nevet ő ki engem oly gyakran!

Pedig nincs rá oka, oly igazán érdeklődöm iránta, hogy az ő lénye még anyámat és nővéremet is elfeledtetné velem. Ha e lány most eltűnnék látkörömből, egyszerre üres lenne nekem a világ. Nevetséges dolog, valjon nem a végzettől volt nekem intés, hogy háziasszonyom beszélgetett, s elárulta éveinek számát? Valami történt velem mindenestre, nyugodtabb vagyok, s mintha valamely ködfátyol tűnt volna el agyamról. Most tisztán értem azt a tantételt, a melyet előbb éjfélig nem tudtam fejembe verni. Tiszta dolog, egészen egyszerű tantétel, el tudom mondani pontosan minden bizonylatával. Mily megnyugtató érzés, már kerülget az édes álom is, félig alszom, szemem lezáródik, ah de jó! alszom, alszom!

V.

Egy hétig kigunyoltam magamat, erős elhatározással tanultam és középszerű osztályzattal ugyan, de mégis szerencsésen átestem a vizsgán. Apám nagyon örült jó bizonyítványomnak, eljött értem, hogy szünidőzni haza vigyen; jövő évben a fővárosba megyek jogot tanulni az egyetemre.

Nem tudom, mily hang támadt lelkemben, de esepet sem örültem a hazamenetelnek. Jobban szerettem volna maradni. De hát az a lány, az én eszményképem valóságos vén lány, matuzsálemi kora van, nekem tizenhat éves lányba kellene szeretnem, vagy még meg se született a jövendőbelim.

— Nagyon szótlan és komoly lettél fiam, mondá apám, utazásközben.

— Azon gondolkozom édes apám, hogy egy tanulótársam kitünően hegedül, s a szünidőben ingyen, barátságból tanítva, régen óhajtottam ilyen alkalmat, szeretnék tanulni.

— Hát miért nem szóltál? Kihozhattuk volna a fiut hozzánk szünidőzni!

— Igen jó vagy apám, de nem tehetjük, mert a fiu szegény szüleit tartja, s a szünidőben tanítani jár a bukott fiukat, ő nem jöhetne hozzánk.

— Igen ám fiam, de ha te itt maradnál a városban, ugy kiadás lenne, hogy a szünidőben is fizessék érted lakást, étkezést, mosást. Mig így itthon, közöttünk is meglehetsz.

— Ha csak ez az akadály édes apám, ne tessék pénzt adni, eleget tanultam, adok órákat, meg irogatok lapokba is, majd csak kapok pár koronát; tessék megengedni, egy hét mulva visszajövök.

Apám beleegyezett. Otthon töltöttem egy hetet, kedveseim körében, kis mamuskámnak meggyóntam bolondságomat, nevetett és jól meghuzta a fületem, hogy szinte kivörösödött bele. Kis nővérem is tanult valamit a történelemből, Matuzsálemről s gyermekes gonoszsággal elnevezte bálványomat Matuzsálemínának.

Szégyeneltem a dolgot. Csufoltak; apám, az a szigorú, komoly ember is nevetésre fakadt, tréfásan hozzá téve, hogy bizonyosan negyven éves is lehet már az én eszményképem.

A Matuzsálemina név nekem nagyon hosszúnak tetszett, rövidítettem, jól van, legyen Matuzsa, bejegyeztem jegyzőkönyvembe. Tankönyveim lapjainak szélére is odafirkáltam: Matuzsa!... Matuzsa! Kis nővérem olyan pajkos volt, hogy szép fehér ágypárnámra is oda írta kék írónnal nagy betűkkel Matuzsa. Én meg a kertben a nagy diófabá vágtam tollkésemmel: Matuzsa. Végre apám megunt a komolyan azt mondta:

— Fiam, egyszer azon veszed észre, hogy majd én matuzsázlak meg, nagy kamasz létedre!

Erre aztán csend lett. Hanem egy hét mulva mégis visszautaztam és kísérletet tettem apám pénze nélkül kenyeremet keresni. Sikertelen, de sokat szenvedtem, fáradtam, dolgoztam. Sovány és halvány lettem. Szokatlanul nőtem, magas lettem és oh egek, valami kis homályos árnyék mutatkozott ajkam felett, tehát a bajuszom pelyhedzik és én valóságos fiatal emberré lettem, bajuszos fiatal ember, aki maga keresi kenyerét. Három hét mulva, miután csakugyan nem sikerült Matuzsát számüzni szivemből és elmemből, esínosan öltözve bekopogtattam hozzájuk.

Ó elpirult, kezét nyújtott...

Megesókoltam volna a kis kezét, de fölébredt férfias büszkeségem. Nem árulom el magamat, még ez a vén lány azt gondolná, hogy engem, tapasztalatlan fiatalembert befonhat, s arany szabadságomat föláldozva nőül veszem. Nem, azt tenni eszem ágában sincs, csupán szórakozom. Kis könyvtárát megtekintettem; azt hívém regények és költemények, de nem, komoly könyvek voltak, Baráth Aesthetikája, néhány bölcsészeti tankönyv, erő és anyag, Singhoffér Hazánk halászata, Kalocsa Róza nyelvtana, Algebra, mértan, jó ég tudja, mi nem, egy csomó ujság, melyben a komoly cikkek vörös írónnal aláhuzogatva, utóbbiakat ő írta férfi álnévvel. Nagyon meglepett! A szőnyegre térdelve egyre huzogattam ki a könyveket, végre egyetlen könyvecskére bukkantam, mely női tulajdonosra vallott, rózsaszínű selyembe kötött gyöngyvirágfestéssel díszített emlékkönyv. Kért, írjak bele neki pár sort emlékül. Tintát adott elem és tollat; mint hallotta, én is szoktam irogatni, úgy hiszi, nem kell sokat gondolkoznom, mit írjak. Mi mindent tudtam volna írni a lapokra, ha érzelmeimnek akartam volna kifejezést adni, de ne nevessem felettem ez a szép önhitt leány, ha majd egykor ez emléksorokra pillant; ne mondhasa, hogy bolondos, ábrándos gyermek voltam, hanem férfias egyszerűséggel kizárva minden ígéretet és vallomást, csak azt írtam egyik lapjára a csinos emlékkönyvnek: „Emlékezetének virágcsokrából csak egy szálat kérek számomra, a nefelejeset.“ Eztán adtam a közönyöset

s nem kértem fel, hogy viszont ő is írjon az én emlékkönyvembe. Nem is volt ilyen könyvem.

Szivesen maradtam volna soká, de iszonyuan félttem önmagamtól, hogy elárulom érzelmeimet, s el találna utasítani, mielőtt komolyan léptem volna fel. Mert hát kinek mi köze hozzá, ha nekem mégis ő tetszik legjobban minden lány felett.

Ha vele beszélgetek, nem unatkozom.

S vannak percek, midőn szép is ő nagyon, tegnapelőtt az erdőről, a természet szépségeiről beszélt (szeretnék vele az erdőbe kísértetni), ő úgy érti a természet szépségeit! Tegnap beszélt a költészetről, bámulatos ismerettel idézett és szavalt kedvenc költőinktől (szeretnék vele versben levelezni), ma meg a hazaszeretetről beszélt; úgy képzeltem, ha ő vinné a zászlót, mint egy oroszán tudnék vinni; hogy ismeri a történelmet s megfigyelte a jelen nagy embereinek jellemét, politikai munkásságát.

Holnap elviszem hegedűmet, könnyebb darabjait kísérenni fogom zongorája mellett. Azt hiszem, ha ő lenne feleségem, nem járnék kávéházba és kaszinóba, otthon tölteném a hivatalos órákon kívüli időt. De vendéget se fogadnánk, mindig csak kettecskén lennénk.

A héten nindennap elmegyek. Mamája esodálatosan nézett rám legutóbb; sajátságos az, hogy a mamákban mindig van valami nemszeretem-féle. Örüljenek, ha oda megyek! Gondolom, külömb vagyok, mint más. Szeretném fényképét megszerezni. Vajjon adna-e nekem hajából egy fűrtöt emlékül? Majd ha a fővárosba megyek tanulni.

Még nem tettem neki vallomást, de boldog vagyok, ha szobájában azt a levegőt szivhatom, melyben ő létezik. Majd kísértetbe estem; megláttam parányi reggeli cipőcskéjét az ágy alatt (ott feledték), el akartam lopni, hogy szobámban minden este gyönyörködjem bennük a napi munka fáradalmi után.

Már majdnem sikerült, midőn belépett a mamája! Kár!

Végre is meg kell tudnom, hogyan érez irántam? Azaz, hogy még korán volna. Elejtett szóból megértettem, hogy télire a fővárosba jönnek bálozni.

Nos hát, én ott leszek jogász, akkor nyilatkozom, a sors maga rendez mindent, mintha csak tudná, hogyan kell! De nehogy azt gondolják, hogy ő miattuk megyek Budapestre, én egy héttel előbb utazom.

Annyi bizonyos, hogy ez a szünidő nagyon hamar, álomként tűnt el. Bucsulátogatást tettem náluk. Hála az égnek, a mamája nem volt otthon. Kezet esókoltam a kis lánynak, mikor eljöttem; igen, kis lány, mert én másfél fejjel vagyok már magasabb, mint ő. Mindkét kezét megcsókoltam, valóságos áhitattal. Aztán rátekintettem. Zavarban volt és nem nevetett.

Minden pénzemet, a mit félreraktam, odaadtam akkor este a czigánynak s éjjel huzattam az ablaka alatt:

„Képeddel alszom el, képeddel ébredek!...“

(Folytatása következik.)

TRILBY.

(Színmű 4 felvonásban. *Georges du Maurier* regénye után írta *Paul M. Potter*, ford. *Fáy J. Béla*. Először adták a Vígyszínházban május 5-én.)

Trilby! Ez a név már hónapok óta tartja izgatottságban Európa egész közönségét; *Georges du Maurier* forradalmat idézett elő könyvével, melyben az új iránynak, a misztikus irányzatnak hívűl mutatja be magát. Közös sorsa a divatossá lett regényeknek, hogy drámává gyurják őket még akkor is, ha cselekménye,

legalább drámai cselekménye nincs is. Ez a sors érte Trilbyt is. Színdarabbá alakították, pedig nem színre való tárgy! Mint látványosság nemcsak hogy megállja a helyét, de meglepően sokat produkál, de nem dráma! Hiányzik belőle mindaz, a mi a drámának karakterisztikonja. Nincs benne cselekvés. A cselekvő személyek, illetőleg a főszemély nem saját akarata után cselekszik, hanem hipnotikus álomban, itt tehát a cselekedetei nem számíthatók be! Az egész darabnak mozgató rugója Svengali, az elzüllött zenész, ki hipnotikus hatalma alatt tartja Trilbyt. Trilby szenved az egész darabon keresztül azért, mert jó médium, más vétke nincs! Egyedüli megnyugtató, bár ez is borzasztó részlete a drámának, Svengali halála a harmadik felvonásban. Ez az egy ember érdemi meg a büntetést, pedig Trilby halálával érzékeny csapás éri a kis Billyt is, ki őszintén szerelmes volt Trilbybe, Taffyt és Sandyt, kik Trilbynek őszinte barátjai voltak.

Van a darabban egy darab életkép a párisi quartir latinból, van benne valami abból, mit a német Schicksals Tragoedienek nevez.

Rövid meséje ez: Trilby a párisi quartir latinban azzal keresi kenyerét, hogy modellt áll a festőknek, s három jó barátja van Taffy, Sandy és Billy angol származású festők, kik közül Billy komoly szerelemre gyulladt Trilby iránt és anyja akarata ellenére is el akarja venni. Trilby is szerelmes Billybe, s már kész vele szökni, mikor Svengali megszókteti oly módon, hogy delejes álomba meríti, s a leánynak azt kell tenni, a mit ő parancsol.

Ez a Svengali egy nagy zenei tehetséggel és tudással megáldott, de teljesen elzüllött zseni, a ki a minden zenei hallás nélkül szükölködő Trilbyben megbecsülhetetlen hanganyagot fedezett fel.

Ki nem művelheti Trilbyt, hisz ez hallás nélkül egy egészséges hangot sem tud kibocsátani a torkán, oly módon segít tehát a bajon, hogy minden egyes fellépte előtt hipnotikus álomba meríti, s ilyenkor a saját zenei tudását átönti Trilbybe; ez a hang, de a dal lelke ő: Svengali!

És Trilby énekel bájosan, érzéssel, elragadóan; Bécs és Varsó bámulja művészetét; öt év múlva visszakerül Párisba, s a Cirque des Baschibousouks csarnokaiban lép fel.

Itt találkozik vele Billy és Taffy, meg Sandy. Billy, a még mindig hipnotizált leánynak szemére veti hűtelenségét, s Trilby, a suggestio folytán kineveti szerelmesét.

Svengali, az által, hogy saját énjét átönti a leányba, szivgörcsös, s midőn Trilby ismét föllép a közönség elé, Billy megtámadja Svengalit, mert ennek szolgájától Geckótól megtudja, hogy Svengali veri Trilbyt.

Mikor pedig Svengali Billy arcához veri Trilby csokrát, Taffy az athléta rövid küzdelem után a földhöz veri Svengalit, kit szivgörcsei hosszas kinlódás után megölnek.

Meghal a hipnotiseur, vége a varázsnak. Trilby nem tud énekelni, a közönség izgatott, fütyül, botrányt provokál, s Trilby alig tud lakására menekülni, hol súlyos beteg lesz.

És most ismét a titokzatosság veszi át az uralmat, mert egy Svengalihoz hasonló ember elküldi Trilbynek Zouzou herczeg által Svengali arczképét, melytől a lábadozó Trilby újra hipnotikus álomba esik és dallal az ajkán meghal.

Ime ez a darab meséje, sovány és mégis oly hatást ért el, a minőt eddig színdarab alig ért el! De ennek két oka van.

Az első az, hogy korunk a naturalisztikus darabokkal annyira torkig van már, hogy kapva-kap egy olyan művön, mely ebből a légkörből kiemeli oda, a hol a mystikumok, a titkok uralkodnak. Az asztaltánczoltatás, a kopogó szellemek idézése, a távolba látás és a hipnozisz ezer neme borzalmasságuk mellett éppen titokzatos voltukkal vonzanak, s az a kéz, mely ezeket ügyesen csoportosítva a közönség elé adja, bizvást nyulhat a babér után. Pedig Trilbyben határozott zseniálítással vannak az egyes jelenetek összeszöve ugyannyira, hogy elfeledjük a szin-

padot, elfeledjük a dráma fogyatékoságait és csak a jelenetek borzasztó hatása alatt vagyunk.

A második oka a darab rendkívüli sikerének a remek előadás.

Fenyvesi olyan Svengalit nyújtott, a melynek mását keresni kell. Szinte érezte a néző kezének hideg érintését, általában azt a borzasztó hatást, mit szerepe magában rejt, hiven érvényre juttatta. Méltó partnere volt Delli Emma, ki Trilby czimszerepét adta olyan közvetlenséggel és annyi bájjal, amennyit csak szerepében nyújthatott. A delejes álomba merült és saját delejezője akaratával küzködő szegény médium vergődése, a gondtalan grizette vidámsága, a beteg gyöngesége hibebe kifejezőre aligha talált volna.

Pécsi D. Anzelm.

KÖZÖS SORS.

— Eredeti székely regény. —

(19. fejelet.)

Írta: **Péterfi Tamás.**

MÁSODIK KÖTET.

VI. FEJEZET.

EGY ELHALLGATOTT SZÓ.

Oh, ne átkozd, mert az nekem is fáj!

— Hát tudod-e, hogy ki az a „zöld ember“?

— En letéptem álarczát! En láttam!...

— Nem akarom nevét hallani!

Szépen könyörgök, jó atyám: hallgassd el azt a szót!...

— Ha megfojtottam volna, ma boldog vagyok! — tört ki keserűn, szemrehányólag Estámbá.

— Igazad van, atyám; de most, könyörgök, ne ellenezd kérésemet: hallgassd el nevét! Nekem sejtelmem sem volt róla akkor... most már minden késő! Ő teljesítette kötelességét; nekünk hajolnunk kell, a mint a sors vezet, jóra, rosszra. Hazánk egén sötét felhők járnak, melyeknek cikázó villámai fényénél a „világ-szabadság“ zászlaját látjuk kibontva. Ő már megtagadott, mikben eddig az élet részesíté: nevet, vagyont, gyermekét, mindenét, a hazáé lett egyedül! Magam is az vagyok!

— Itt hagysz? ... kérdé az öreg fájdalommal.

— Még az éjjel! Megírtam levelemet titkos jegyesemnek, melyben

elbucszom tőle, elhagyom őt a hazáért... hogy elhervadjunk örökre. Ne könyezz, jó atyám! nem fogok én elhervadni. Van ellenség... s olyan szép halni a hazáért. Ott fogok elesni, jó atyám, a diésőkkel, hiszen többet ér egy esendet hozó halál, egy reménytelen életnél! Atyám! Ugy-e, szereted a hazát?

Estámbá összetett kezeit magasra emelte.

— Imádom!

— Ugy szeretni fogsz engemet is! Ne sirj! Most vagyok én boldog, most látsz engemet legnagyobb örömben, mikor a hazáért áldozhatom életemet. Ezt kívántad, mindig erre sovárgott a lelked, most, csak most láthatsz igazán boldognak engemet!...

* * *

Az éji órákban egy sugártermetű lovas vágatott tova a fenyőhíti országuton. Arczát a fellegek mögé bujt hold nem merte megvilágítani, vagy tán félt, hogy felismerik az utszéli bokrok s kifecsegik a lovas kilétét valamikor...

Annak a türelmetlenül várakozó, sápadt leánynak, — ki a paplak oldalszobájában nyugtalanul

Delli Emma, a Vígsház művésznője.

hallgatja a vak leányka meséit, nem jön álom szemeire. Hallgatja a csodameséket mondó leánykát, de nem figyel reá, — gondolatai messze-messze járnak, annál a ragyogó, feketeszemű ifjunál, kinek egykor olyan félve nézett a szemébe...

Szegény leány!

VII. FEJEZET.

A SZOMORU FENYŐ

A fenyővári romok nyílása előtt ül Margit, a nagy mohos kövön hallgatja a fenyőgalyak sirását némán, egyedül.

Mig nem volt semmije, mig atya élt, olyan gazdagnak érezte magát, mert tele volt a szive: ma két kastély birtokosa és mégis oly nagyon szegény: szive kietlen, kopár, róna lett...

— Még sem jött el! — sóhajtja magában. — Oh, hogy ha nem szeretne többé! Istenem, hogy fáj a gondolat, ha...

— Szerencsétlenné tetted az életemet, te holdvilágképű, méltóságos kisasszony! — rikácsolá háta mögött egy hang.

— Hol van a fiam? hová dugtad el az én pap fiamat? Merre rejtődzik Benkő Efrain?

Margit megrázkódott, a mint reátekintett a vén anyókára.

— Boricza néni!?!...

— Az én vagyok! Azt jól tudom, hogy Boricza néni vagyok! De hol van az én pap fiam, a ki utánad szökött honvéd-ruhában?

— Nem láttam én, édes néni, a mióta eljöttem a kedves házuktól. Oh, Boricza néni! azóta megváltozott minden!

— Igen, megváltozott — folytatá Margit szavait a néni. Az én pap fiam is megváltozott, otthagytott, s elszökött ez után a holdvilágképű, méltóságos kisasszony után katonaruhában, hogy jobban tetszesék. Itt kell annak lenni eldugva, elbujva; de megkeresem! — rikácsolá az anyóka megfenyegetve Margitot. — Előkeresem, hazaviszem, nem hagyom neked az én drága pap fiamat, te sárga vajszinű, sápadt lidércz!

Fenyegetőzve lépett be a romok közé, hogy fölkutassa az ő elrejtett pap fiát.

Margit remegett, félt bevárni az anyóka visszatértét, tudva, hogy bosszus lesz, mert fiát nem találja meg itt közelben, hiszen Margit nem hallott róluk, a mióta elhagyta őket Bérczalján.

Egy öreg szomorú fenyő földreesüggő, bánatos galyai alá beállott a visszatérő néni kezei haragja elől és sirt keservesen.

— Még ez is vádol?!...

Néhány perc múlva visszatért az anyóka. Szemei karikákat hánytak a dühtől.

— Elszaladtál, ugy-e, méltóságos kisasszony? Elvitted magaddal az én gyönyörűes pap fiamat? De nem élsz vele nálam nélkül, mert ott leszek én a nyomotokban mindenütt! Előkeritelek a föld fenekéről is titeket! Jövök megzavarni az örömeiteket, ahogy ti elraboltátok a boldogságomat!

Margit visszafojtotta zokogását a szomorú fenyő lecsüggő galyai alatt.

Az anyóka ökölreszorított kezekkel fenyegetőzve lépett vissza a romok közé, hogy onnan a parkon át bejuthasson mielőbb a kastélyba. Ott is meg akarta keresni elvesztett pap fiát. Hátha ott lesz?...

Margit megelőzte az ösvényen, a dombon át.

* * *

A kastély előtermében Estánbát találja Margit. Ez az ember megvénült néhány nap alatt. Magas, csontos alakja meggörbül, de nemcsak meggörbül, hanem lehajlik a vállainál a föld felé. Fehér bajusza összekuszálva, ezüst haja felborzolódva, s azok az erős csörgő csontok reszketnek, a mint átnyújtja a levelet.

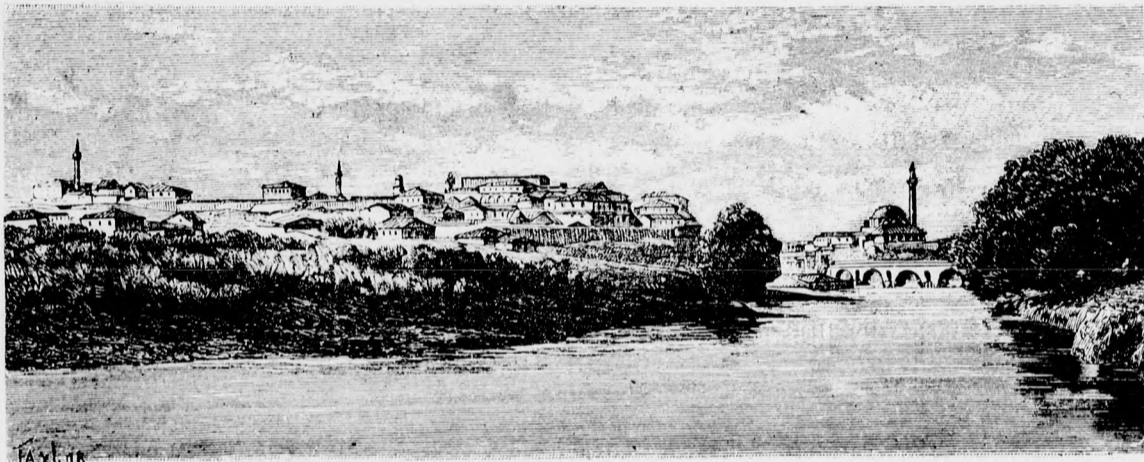
— És Béla? — kérde Margit szomorú sejtelemmel.

Az öreg némán földre szegezte szemeit.

— Istenem! Istenem! — sóhajtott, felbontva a levelet, s nemsokára zokogásban tört ki.

Kivülről a bérczaljai pap anyja szitkos szavait lehetett hallani, a mint pöröl a cselédekkel, kik nem akarják beengedni.

— Édes bácsi — szól Margit az öreghez, könyes szemekkel, — a Benkő Efrain anyja üldöz engemet, hogy elszöktetem magammal katonaruhá-

Larissza.

ban a pap fiát, legyen szives, nyugtassa meg. Nekem nem hisz a szavaiban.

— Az is katona lett, — mormogá az öreg magában.

Mikor az anyóka benyithatott a nagy huzavonában, Margit akkor tünt el az oldalajtónál, könyeivel öntözve, és csókolva az öreg által hozott levelet.

— Ereszszetek be, kutyák! Ti sem vagytok jobbak az uratoknál! Egy huron pendültök a hunczutságban.

Estánbá intett. A cselédek elengedték az öreg nénit, hogy bejöhessen.

— Nem látta-e bátya, Estánbátya, az én pap fiamat? Itt kell annak lenni!

Estánbá szomorúan, de erős tekintettel nézte végig az anyókát, aztán bánatosan szólalt meg:

— Nem látta-e kend az én jegyző fiamat?

A néni zavartan nézett Estánbára, s pillanatok múlva szólalt meg újra.

— Azt is ez a fájin angyal szöktette el?

— Más angyal az, Boricza mámi! — szól keserű kitéréssel Estánbá. — Az nem szereti a czondrás gunyát! Fényes gombokkal ragyogó kardos, ezifra csákós legényeket szeret!

— A pap fiam is így szökött el.
— De annak is csak a vérét óhajtja, a testével nem törődik!

— Jaj, jaj, miket beszél Estánbá?

— Azt, hogy a mi fiainkat nem ez a szegény siró angyal, hanem a szabadság angyala szöktette el! Ne keresse itt, hanem a véres csatamezőkön, a fiát!

— Higyem? Ne higyem? — mondogatta az anyóka. — Az igaz, honvéd-ruhában ment el hazulról, az igaz. De nekem mégis nagy a gyanum, Estánbá — s olyan furesán mutatott a belső szoba felé Boricza néni, mintha már suttogni hallotta volna odabent az ő pap fiát a méltóságos kisasszonnyal, a ki őt elesábitotta.

Az öreg megfogta az anyóka kezét, s odavezette az oldalajtó mellé. Csendesén, lábujjhegyen léptek a puha szőnyegen. Az öreg félremozdítá a függöny szárnyát, hogy mellette az anyóka betekinthessen félszemmel.

A méltóságos kisasszony, kit Boricza néni az ő pap fia karjaiban képzelt, egy karosszékre dülve sirt, zokogott. Kezében ott tartá a levelet, de nem nézett reá, csak sirt keservesen.

— Azt a levelet az én jegyző fiam írta neki, a ki honvéd lett, — sugá lassan Estánbá.

Az anyóka eljött az ajtótól.

— Mikor a kastélyban lakó uri dámák sirnak, akkor mit tegyek én, a földhöz ragadt szegény? . . .

— Boricza néni boldogabb, mert szegény. Nem fáj itt hagyni a sok vagyont, de mit érezhet ez, a kinek két kastélya van, se szeri, se száma a sok birtokának, mert a székvári uradalom szintén reászállott, hogy válik meg ez az élet, gazdag örömeitől, a boldog élettől, s attól a kit szeretett?

— Hát a székvári uraság?

— Azt is elvitte az a veres angyal, Boricza néni! Nem is hozza vissza soha!

— Isten áldja meg, édes jó Estánbá! Nekünk jobban adá az ur. A kisasszonyt megbántottam, de most nem megyek be hozzá. Kérje meg helyettem! Futok haza kicsiny, de csendes hajlékomba, mert mikor a gazdagok jajgatnak, akkor a szegényeknek nem szabad sirni! . . . Az ég áldja meg, Estánbá! köszönöm jószágát, most hazamegyek bánatommal az öreg házikómba, legalább ott, ha sirok is, nem látja nem hallja meg senki sem!

Sietve távozott. Most már a cselédek sem állották utját, s úgy tetszett az anyókanak, mintha most kijövet sokkal becsületesebb képű cselédek állottak volna mellette, a mint köszöntötték őt.

Künn az utcán várt reá a bérczaljai papnak, az ő pap fiának fakó szekere.

Gyorsan kergettette a lovakat Boricza néni hazafelé, hogy otthon kisirhassa magát, megsirathassa az ő büszkeségét, az ő egyetlen pap fiát. Hanem azért beszólt a székvári kastélyba, megtudni a dolgok hogyanállását. A kastély bezárva, urai eltűntek. Boricza néni most hitt.

Margit nagyon későre jött elő újra oldalszobájából. Pirosra sirta szemeit és arca még halványabb lett.

Hiába kereste Estánbát. Már eltávozott, nem várta vissza a válaszadásra; tudva, hogy nem lesz azt kinek kézbesítse úgy sem.

(Folytatása következik.)

A HÉT TÜKRE.

— Csevegés. —

Uj nap, uj borzalmak. A török-görög háboru izgató jelenetei még le sem tűntek az élet szinpadáról, máris száz meg száz ember halálhörgése és rémes kiáltása zavarja fel idegzetünket.

Borzasztó valami lehet az, ha százan meg százan kiáltanak segélyért, a lángok közepette, s hiába hallatják vérszikoltásukat. Borzasztó lehet az, ha látja az ember az emésztő lángoszlopot, mind közelebb és közelebb jönni hozzá és nem tud előle szabadulni; perzselő karja a tűzhalálnak kéjsóváran nyulik ki, s fonódik az áldozat teste körül, aztán, nos aztán megsül a halállal eljegyzett!

Párisba történt, alig pár napja, hogy jótékonyezélu vásárt tartottak, egy borzasztó nagy fabódében, hol a különböző áruasztaloknál a legelőkelőbb hölgyek kínálták a szórakozóknak áruikat. Itt volt az egyik áruasztal mellett az alençoni hercegné is.

A borzasztó épületben, olyanformán, mint ős Budavára, a régi Páris egy részlete is mintázva volt zezugos szük utcáival és fából, papírból készült házaival; az egész épületnek kátrányozva volt a teteje, s benne ezer meg ezer ember tolongott.

Egyszerre elkiáltja magát Rochefort grófnő:

— Tűz van!

Leírhatatlan rémület keletkezett erre. Az az ezernyi ember-tömeg egyszerre akart kiszabadulni a fából, papírból tákolts veszedelmes helyről. A tetőzet egy pillanat alatt lángokban állott, majd beomlott, s maga alá temette a benn rekedtek egy részét. Sokan harapva, karmolva, szóval borzasztóan küzködve igyekeztek a kijárat felé, a nagy tolongásban sokan agyonnyomva haltak meg.

A nagy bódé közepén vízmedence volt, a kik a tűz ellen ebbe menekültek, azok vagy agyontaposták egymást, vagy belefutáltak a piszkos vízbe. Az emberek a leesepegő kátránytól meggyuladva, mint a fáklyák égtek.

Borzasztó lehetett!

Némelyek annyira elégték, hogy nem maradt meg belőlük más, mint egy marék hamu!

Szeretett királynénk huga: az alençoni hercegné is ott találta halálát, teljesen hamuvá égett, csupán megszenesedett kezét találták meg a hamu között, melyen rajt volt a jeggyűrűje, s benne vésvé ezek a szók: „Zsófia bajor hercegné és Ferdinánd alençoni herceg 1868 szeptember 28.”

A szerencsétlenségnek óriási hatása volt királynénkra, folyton sirt, s jószívü királyunk, kit magát is mélyen megrendített az eset, alig talált szavakat felséges neje vigasztalására.

A borzasztó véget ért alençoni hercegné rokona Aumale hercege Zuccoban tudta meg a katasztrófa részleteit és szörnyet halt. Koburg Clementina hercegasszony pedig öcsésének Aumale hercegnének hirtelen halála miatt nagy beteg lett, úgy hogy a legrosszabbtól tart környezete.

Dies irae dies illa

Solvat saeculum in favilla!

Igazán az isteni harag napja volt ez a borzasztó nap, mely annyi embert temetett a parázs és hamu alá!

Orgiát ült a halál, s gyönyörrel vágta le a hercegi koronákat. Eddig százhatvan halálesetet állapítottak meg hivatalosan.

Igazán disszonánsan hangzik, ha ily rémitő katasztrófa után jubileumról írok, hisz a jubileum örömnep, pedig kinek volna most kedve örülni.

Már a mult számban megírtam, hogy Schlauch Lőrincz nagyváradi bíboros püspök megülte áldozásának ötvenedik évfordulóját. Most ismét visszatérek reá és feljegyzem, hogy a nemes főpapot ez alkalommal tizennégy küldöttség üdvözölte valláskülönbség nélkül, még az orthodox zsidók küldöttsége is.

De nem is csoda, mert hiszen jó szive általánosan ismert, s jótéteményeit valláskülönbség nélkül árasztja szenvedő embertársaira.

Hát a görög-török háboruval hogy állunk?

Bizony olyanformán, a hogy a görög nem szereti! Minden oldalról verik vissza a diadalmas török seregek a görög fegyvereket. Egyik várost a másik után foglal el a török, ma Farsalost foglalták el, holnap már ugy lehet Lamia kapiunál vannak, s akkor, akkor meg nem áll Athénig.

Bizony szomorú eredménye volt annak a krétai expedíciónak, s a morál belőle az, hogy nem csak a koresmárosnak dupla krétája, hanem a török Krétája is bajba keverheti az embert.

Valami különösebb eredménye azért nem lesz ennek a szerencsétlen háborunak.

A török, mielőtt Athénbe vonulna, az európai nagyhatalmak közbelépésére szépen vissza fog vonulni, s megelégszik majd a busás hadisarczal, a mihez feltétlenül joga van, mert nem ő, hanem a görög verte a mellét:

— Ki a legény a csárdában!?

És megmutatta, hogy ő — nem!

Meghalt a tatai gróf! Esterházy Miklós gróf, a művészeknek e kiváló meczenása, a duszgazdag gavallér főúr meghalt.

Jótekonysága igazán páratlan volt. Elszegényedett mágnásoknak telket, tartásdíjat, házat ajándékozott és egy egész községre valót telepített le közülök maga köré. Ez a házcsoport Tata mánásfartálya, a mely most legtöbbet vesztett a gróf elhunytával.

Az utolsó időben a gróf mindig Bécsben élt, a hol a hercegtől az utolsó bérkocsisig mindenki ismerte. Ott hült meg másfél évvel ezelőtt és akkor szerzett asztmája miatt alig mozdult ki a császárvárosból.

Mostanában már csak a napfényes idő enyhített fájdalmain. Ilyenkor levegőre mehetett, máskor betegszobájának rabja volt mindig. A tavalyi tatai versenyeken már nem vehetett részt, a színelőadás és ünnepség is elmaradt akkor és a versenyek végén azt is rebesgették, hogy a gróf meghalt. Azóta is sokszor költötték halála híret.

Hatalmas vagyonán, a melyhez a Württembergben levő mietingeni uradalom s a Weszfáliában levő davensbergi és nordkircheni hitbizományok tartoznak, három Esterházy gróf osztozik, köztük testvére, Esterházy Móríc gróf, a veszprémi főispán, a ki a család több tagjával együtt már régen a tatai kastélyban lakik. Ő reá száll az elhunyt híres versenystájlója is, s a több millió forint szabad rendelkezésű birtokon kívül a neukircheni birtok és a műkincseiről híres kastély.

A mióta betegsége rosszabbra fordult, az egész rokonság odasereglett betegágyához és most is együtt találta őket a csapás a szeretett testvér és rokon halála.

Kürtös.

KÉPEINKHEZ.

Schlauch Lőrincz nagyváradi bíboros püspök. A napokban folyt le az a lélekemelő ünnepély Nagyváradon, hogy a jelen képünkön bemutatott bíboros egyháznagy aranymiséjét czelebrálta. Az ország legkülönbözőbb vidékeiről sereglettek üdvözlésére a küldöttségek, hogy hódolatukat és szerencsekívánataikat valláskülönbség nélkül átnyujthassák. Hisz működése egy félszázadon át nemesak a mi bámulatlankat vívta ki, hanem bizonyára fényes példa lesz, mely számos generációt szenteljen és buzdítani fog. Elismerte ezt egyházunk feje, elismerte ezt államunk fejedelme. Az egyház feje oly magas polezra ültette őt, melynél magasabb már nem létezik. Az államnak feje, koronás királyunk oly kitüntetésekben részesítette, melyeknél nagyobbakat már nem adhat. Az ő működése nem végződik itt, mert tovább is azon két irányban fog működni, mert jelleme és természete nem engedi, hogy pihenjen. Tovább fog működni a nélkül, hogy kilátása lenne, hogy jövőben valami jutalomban részesüljön, mert azt, a mit kaphatott, már megkapta.

Janina, Kalabaka és Larissza. A görög-török háboru már a vége felé jár, nincs már más hátra, mint a teljes lefegyverezés és a busás hadisárcz kifizetése. A törökök ügyesen csinálták dolgukat. Janinában ütötték fel a főhadiszállást és nyomról-nyomra, lépésről-lépésre szorították vissza a görögöket. Thesszáliát kellett volna a görög haderőnek megvédelmezni, mert a török csak ezen az uton nyomulhatott volna be Görögország szívébe, s a helyett, hogy itt élethalálharcra állott volna a hetýke görög, egymásután vonja vissza hadseregét. A thesszáliai városok már mind török kézen vannak, Kalabaka épp ugy, mint Larissza, melynek elvesztése pedig a legkegyetlenebbül sújthatja Görögországot, mert a legfontosabb katonai pontok egyike volt, abban a völgykatonában fekszik ugyanis, mely a Pindusz hegylánczot az Olympusztól elválasztja. Mikor hetvenöt évvel ezelőtt a görög szabadságharcz lezajlása közben Larissza görög kézre került, ez a tény megpecsételte a görög szabadságot, most, hogy Larissza elesett, a görögök sorsa szintén meg van pecsételve!

A görög és török hadsereg egyenruházata. Azt hisszük, nem végzünk felesleges munkát, ha a görög hadsereg egyenruházatát bemutatjuk kedves olvasóinknak, mert gyakran a felszerelés és a ruházat igen fontos szerepet játszik a hadviselésben. A görög hadsereg teljesen modern egyenruházattal bír, semmi felesleges nincs rajta, s megfelel a mai kor igényeinek. Ebben a tekintetben tehát előnyük van a törökök fölött, kiknél a reform még nem bevégzett dolog és a hogy képünk is mutatja, még nagyon sok alkalmatlan ezók-mók esetlenségével is kell a küzdő katonának vesződni, csak hogy a mily hátrányban

van a török ruhája miatt, oly előnyt biztosít neki rendíthetetlen bátorsága és elszántsága, tisztjeinek hadi tudománya és körültekintő óvatossága. A mi a görögöknél mind hiányzik, de meg van helyette a teljes demoralizáció és rendetlenség, mind nagyon alkalmas arra, hogy a háborut elveszítsék.

Delli Emma, a Vígsház művésznője. Trilby személyesítőjét mutatjuk be kedves olvasóinknak, ezt a sympatikus művésznőt, akinek művészete sokáig emlékezetes marad Budapest színházlátogató közönsége előtt. Ha csak ezt az egy szerepét adta volna, ha más szerepben nem tűnik is ki, már ez maga legendó, hogy híret-nevét fenntartsa, mert oly közvetlenséggel, melegséggel és bájjal játszotta e nehéz szerepét, hogy a közönséget szinte elragadta. Térszúke nem engedi, hogy e szerepben kifejtett játékát méltányolhassuk, de ezt a legjobb akarat mellett sem tehetnők érdeméhez mérten, őt látni kell és — csodálni.

IRODALOM.

Uj zeneművek. „*Ilosvai gyöngyélet*“ ezim alatt megjelent egy igen dallamos lengyelke, melyet zongorára két kézre Kalár Károly nemzeti zenedei tanár szerzett. Kapható a „*Harmonia*“ zenemű és zongorakereskedésben. Váci utca 9 sz. Ára 75 kr.

VEGYESEK.

A jövő hét nevezetesebb évfordulói:

Május	17	Klapka György tábornok † 1892.
"	18	Goldmark Károly zeneszerző szül. 1832.
"	19	Beaumarchais francia író † 1799.
"	20	Gróf Apponyi Albert magyar politikus szül. 1846.
"	21	Buda vára elfoglalása és Hentzi halála 1849.
"	22	Kossuth levelet ír Deákhoz, a kiegy. ellen 1867.
"	23	Gróf Khuen-Héderváry, horvát bán szül. 1849.

A bicikli országa. Ma már ugyan minden civilizált és sok nem-civilizált országban is nagy buzgalommal kerékpároznak az emberek, de azért a bicikli-nek Anglia az igazi országa, bár igaz, hogy Franciaországban még az elnök, quasi az uralkodó felesége is kerékpározik, de azért mégis az angolok törődnek legtöbbet a vasparipával. Tanúságot tesz erről, hogy az angol szabadalmi hivatal a mult év folyamán több mint 22,000 szabadalmat adott különböző bicikli javító találmányokra.

Az iszákos kisasszony. Anglia legjelesebb ivója hunyt el nemrég. Már az is elegendő — ha nem is valami hízelgő ok a nevezetességre, hogy valaki egy ország legnagyobb ivója, de még érdekesebbé teszi a dolgot, hogy ez a nagystilu iszákos a gyengébb nemhez tartozik és a legérdekesebb, hogy egy duszgazdag és feltűnő szép leány. Miss Jabel Marget-Murphy volt a neve, családja a legelőkelőbbek közé tartozik és a kisasszony két millió frtnyi vagyon felett rendelkezik. Egyetlen szenvedélye az ivás volt, de ebben azután sokra vitte. Részegség miatt több, mint 250-szer idézték törvény elé és a megidőzésre mindig oly alapos ok volt, hogy mindannyiszor kisebb-nagyobb büntetést szabtak reá.

A milléniumi emlékalumból addig, míg a készlet tart, szolgálhatunk előfizetőinknek.

SZERKESZTŐ POSTÁJA.

B. A. A küldött költemény sok hányattatás után megérkezett, de sajnos, nem arathatta a kívánt sikert, még nem üti meg a mértéket: „Maete nova virtute... sic itur ad astra!“ — **W. I. né** urnőnek. Köszönettel vettük a küldött talányokat, sikerültek, alkalomadtán felhasználjuk. — **Szűts Jenő** urnak. Köszönjük. Jönni fog, de türelmet kérünk. — **O. M.** Jó. Jönni fog. — **B. M.** Ha kis simítással is, ez nem fog neki ártani, közöljük alkalomadtán. — **K. E.** Köszönjük, kézhez vettük, alkalom adtán viszontlátjuk. — **H. L.** Nem üti meg a mi mértékünket, talán más valamit. — **H. V. né** urnőnek. Azt hisszük nem lehet oka panaszra a szerkesztőség ellen, mely udvariasságból elmegy a lehetőség legszélső határáig. De egy közleményt a többiek rovására előtérbe helyezni, sem nem szabad, sem nem méltányos. Ugy emlékszünk majd minden számban közlünk öntől valamit. Ez is jön, ha a sor rákerül. — **K. E.** Jók. Közöljük a kalomadtán. — **A. R.** Akár itt, akár ha válaszbélyeget csatol, magán levélben, ez esetben kimerítőbben mondhatjuk el véleményünket, csak tessék beküldeni.

Több kéziratrol a jövő számban.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: FARAGÓ SIMON.

Neumayer Ede könyvnyomdájából, Budapest, VI., Szerecsen-utca 35. szám.

A vonatok **érkezése** Budapest-nyugati pályaudvarra.
Érvényes 1897. évi május hó 1-jétől.

D é l e l ő t t				D é l u t á n			
vonal- szám	óra	percz	h o n n a n	vonal- szám	óra	percz	h o n n a n
×147	12 05	sz. v.	Nagy-Maros	×141	12 30	sz. v.	Nagy-Maros
*701	2 10	k. e. v.	Konstantinápoly	*173	12 55	»	Palota-Ujpest
161	4 40	sz. v.	Palota-Ujpest	703	1 25	gy. v.	Bukarest
+705	5 30	ost. e. v.	Konstantinápoly	175	1 40	sz. v.	Palota-Ujpest
163	5 40	sz. v.	Palota-Ujpest	103	1 50	gy. v.	Bécs
151	6 20	»	Vác	177	2 55	sz. v.	Palota-Ujpest
165	6 35	»	Palota-Ujpest	6001	3 10	»	Lajos-Mizse
6101	6 45	»	Szolnok, Czegléd	135	3 30	»	Nagy-Maros
1405	6 55	»	Zsolna	6103	3 40	»	Szolnok, Czegléd
217	7 05	tv. sz. sz.	Érsekujvár	×187	4 45	»	Palota-Ujpest
709	7 15	sz. v.	Verciorova	×145	5 30	»	Nagy-Maros
4101	7 25	»	Esztergom	179	5 45	»	Palota-Ujpest
167	7 35	»	Palota-Ujpest	115	5 55	»	Bécs
117	7 45	»	Bécs	711	6 50	»	Temesvár
6011	7 55	v. v.	Lajos-Mizse	181	7 00	»	Palota-Ujpest,
0139	8 10	sz. v.	Nagy-Maros	707	7 40	gy. v.	Orsova, Temesvár
713	8 20	»	Kecskemét	125	8 05	sz. v.	Párkány-Nána
127	8 45	»	Párkány-Nána	§4105	8 15	»	Dorog
169	8 55	»	Palota-Ujpest	105	8 50	gy. v.	Bécs
171	10 10	»	Palota-Ujpest	183	8 40	sz. v.	Palota-Ujpest
4103	10 25	»	Esztergom	6105	9 05	»	Szolnok, Czegléd
715	10 35	»	Szeged	1401	9 20	gy. v.	Zsolna
143	10 55	»	Érsekujvár	4111	9 30	v. v.	Esztergom
				*109	9 55	ost. e. v.	Bécs
				185	10 15	sz. v.	Palota-Ujpest
				×149	10 30	»	Vác
				137	10 40	»	Nagy-Maros
				107	10 50	luxus v.	Bécs
				6013	11 00	v. v.	Lajos-Mizse
				123	11 20	sz. v.	Érsekujvár
				*101	11 50	k. e. v.	London, Páris, Bécs

* Közlekedik minden pénteken.
* » » » kedden.
† » » » vasárnap.
× » » ünnep és vas. máj. 15-től.
× » » ünnep és vasárnap.
× » » junius 1-től.
* » » minden szerdán.
§ » » ünnep és vasárnap, május 15-től szeptember 15-ig.

A vonatok **érkezése** Budapest-Császárfürdő kitérőbe.

4001	7 36	sz. v.	Esztergom	*4005	8 19	sz. v.	Dorog
4003	10 33	»	Esztergom	4011	9 34	v. v.	Esztergom

* Közlekedik ünnep és vasárnapokon május 15-től szeptember 15-ig.

A vonatok **érkezése** Budapest-keleti pályaudvarra.

*101	12 10	k. e. v.	London, Páris, Bécs	311	12 25	sz. v.	Hatvan
*901	2 05	»	Konstantinápoly	301	12 50	gy. v.	Berlin, Ruttka
643	5 00	t. sz. sz.	Arad	903	1 05	»	Konstantinápoly
321	5 20	v. v.	Ruttka	601	1 10	»	Bukarest, Arad
1707	5 45	sz. v.	M.-Sziget	3	1 25	»	London, Páris, Bécs
605	6 10	»	Brassó, Arad	403	1 30	»	Lemberg, Kassa
47	6 15	t. sz. sz.	Bicske	1901	1 45	»	Gyékényes, Pécs
405	6 35	sz. v.	Lemberg, Miskolcz	503	1 50	»	Tövis, M.-Sziget
7	6 40	»	Bécs, Sopron	1301	2 05	»	Graz, Fehring
§1509	6 55	gy. v.	Popr.-Felka, Kassa	23	4 50	sz. v.	Bicske
911	7 05	v. v.	Belgrád, Brod	313	5 55	»	Gödöllő
507	7 10	sz. v.	Brassó, Kolozsvár	505	6 20	»	Brassó, Kolozsvár
309	7 30	»	Hatvan	25	6 50	v. v.	Győr
1303	7 35	»	Graz, Fehring,	5	7 15	gy. v.	Bécs, Graz
501	7 50	gy. v.	Bukarest, Brassó	603	7 20	sz. v.	Brassó, Arad
1021	7 55	v. v.	Paks, Adony-Szabolcs	905	7 35	»	Belgrád, Eszék
1505	8 15	sz. v.	Kassa, Popr.-Felka	305	7 45	»	Berlin, Ruttka
1005	8 20	»	Fiume, Zágráb, Eszék	1007	7 55	»	Fiume, Zágráb, Pécs
1003	8 40	gy. v.	Fiume	1705	8 10	»	Stanislaw M.-Sziget
319	8 50	sz. v.	Hatvan	1001	8 35	gy. v.	Róma, Fiume, Zágráb
509	9 10	»	Szolnok	407	8 40	sz. v.	Munkács, M.-Sziget
11	9 25	»	Győr	15	8 55	»	Fiume, N.-Kanizsa
907	10 15	»	Szabadka				Bicske
307	10 35	»	Ruttka, Füle	1507	9 05	»	Kassa, P.-Felka
21	10 40	»	Triest, Fiume	9	9 20	»	Bécs, Graz
				511	9 25	»	Nagy-Káta
				401	9 55	gy. v.	Munkács, Kassa
				×19	10 00	sz. v.	N.-Kanizsa, Bicske
				303	10 15	gy. v.	Berlin, Ruttka
				317	10 50	sz. v.	Hatvan
				†17	11 45	»	Siófok, Székes- fehérvár

* Közlekedik kedden és pénteken.
* » » szerdán és szombaton.
§ » » junius 15.—szept. 15.
● » » május 15.—szept. 15.
† Közlekedik junius 1.—szept. 15.
§ Bicskéről csak junius 1.—szept. 15.
× Bicskéről csak ünnep és vasárnap május 15-től szeptember 15-ig.

A vonatok **indulása** Budapest-nyugati pályaudvarról.
Érvényes 1897. évi május hó 1-jétől.

D é l e l ő t t				D é l u t á n			
vonal- szám	óra	percz	h o v á	vonal- szám	óra	percz	h o v á
*702	12 00	k. e. v.	Konstantinápoly	6104	12 05	sz. v.	Czegléd, Szolnok
*102	2 35	»	Bécs, Páris, London	136	12 15	»	Nagy-Maros
124	5 40	sz. v.	Érsekujvár	×146	12 55	»	Nagy-Maros
166	5 55	»	Palota-Ujpest	176	1 05	»	Palota-Ujpest
†110	6 20	ost. e. v.	Bécs, Ostende	§4106	1 25	»	Dorog
4102	6 30	sz. v.	Esztergom	104	1 45	gy. v.	Bécs
6102	6 40	»	Czegléd, Szolnok	178	2 05	sz. v.	Palota-Ujpest
168	6 50	»	Palota-Ujpest	126	2 20	h. gy. v.	P.-Nána
6012	6 55	v. v.	Lajos-Mizse	704	2 30	gy. v.	Bukarest
1402	7 30	gy. v.	Zsolna	4104	2 35	sz. v.	Esztergom
106	8 00	»	Bécs	6002	2 45	»	Lajos-Mizse
170	8 05	sz. v.	Palota-Ujpest	144	2 55	»	Érsekujvár
708	8 15	gy. v.	Temesvár, Orsova	6106	3 05	»	Czegléd, Szolnok
712	8 30	sz. v.	Temesvár	180	4 00	»	Palota-Ujpest
×142	8 40	»	Nagy-Maros	716	4 25	»	Szeged
172	9 05	»	Palota-Ujpest	138	4 35	»	Nagy-Maros
116	9 15	»	Bécs	×188	5 00	»	Palota-Ujpest
§174	11 55	»	Palota-Ujpest	108	5 40	luxus v.	Bécs
				×148	6 00	sz. v.	Nagy-Maros
				182	6 10	»	Palota-Ujpest
				0140	6 30	»	Nagy-Maros
				710	7 00	»	Verciorova
				4112	7 10	v. v.	Esztergom
				6014	7 20	»	Lajos-Mizse
				128	7 45	sz. v.	Párkány-Nána
				184	7 55	»	Palota-Ujpest
				×150	8 05	»	Vác
				218	9 05	tv. sz. sz.	Érsekujvár
				186	9 25	sz. v.	Palota-Ujpest
				118	9 35	»	Bécs
				*706	10 05	ost. e. v.	Konstantinápoly
				714	10 35	sz. v.	Szeged, Temesvár
				1406	10 45	»	Zsolna
				152	11 20	»	Vác

* Közlekedik minden szombaton.
* » » » kedden.
† » » » vasárnap.
× » » ünnep és vasár. máj. 15-től.
× » » ünnep és vasárnap.
× » » junius 1-től.
* » » minden szerdán.
§ » » ünnep és vasárnap május 15-től szeptember 15-ig.

A vonatok **indulása** Buda-Császárfürdő kitérőről.

4002	6 21	sz. v.	Esztergom	*4006	1 19	sz. v.	Dorog
				4004	2 29	»	Esztergom
				4012	7 05	v. v.	Esztergom

* Közlekedik ünnep és vasárnap május 15-től szeptember 15-ig.

A vonatok **indulása** Budapest-keleti pályaudvarról.

*902	12 20	k. e. v.	Konstantinápoly	512	12 10	sz. v.	Nagy-Káta
*102	2 15	»	Bécs, Páris, London	†22	12 15	»	Bicske
30	6 15	v. v.	N.-Kanizsa	310	12 35	»	Hatvan
10	6 50	sz. v.	Bécs, Graz	316	1 30	»	Gödöllő
304	7 00	gy. v.	Ruttka, Berlin	1302	1 45	gy. v.	Fehring, Graz
1002	7 15	»	Zágráb, Fiume, Roma	602	1 55	»	Arad, Bukarest
402	7 20	»	Kassa, Munkács	504	2 15	»	Tövis, Kőrösmező
320	7 25	sz. v.	Hatvan	4	2 20	»	Bécs, Páris
906	7 35	»	Belgrád, Brod	16	2 30	sz. v.	Bicske
1508	7 40	»	Kassa, Popr.-Felka	404	2 35	gy. v.	Kassa, M.-Sziget, Lemb.
1008	8 00	»	Zágráb, Fiume, Pécs	904	2 40	»	Belgrád, Eszék, Brod
604	8 05	»	Arad, Brassó	312	2 45	sz. v.	Hatvan
20	8 10	»	Bicske	510	2 55	»	Szolnok
506	8 30	»	Kolozsvár, Brassó	1004	3 00	gy. v.	Zágráb, Fiume, Eszék
6	8 50	gy. v.	Bécs, Graz	1022	3 20	v. v.	Adony-Szabolcs, Paks
408	8 50	sz. v.	Munkács, M.-Sziget	302	3 45	gy. v.	Ruttka, Berlin
306	9 20	»	Ruttka, Berlin	908	4 00	sz. v.	Szabadka
1708	9 40	»	M.-Sziget, Stanislaw	12	4 30	»	Győr
§28	11 25	v. v.	Székesfehérvár.	308	5 20	»	Füle, Ruttka
				508	5 45	»	Kolozsvár, Brassó
				318	6 25	»	Hatvan
				1706	7 05	»	M.-Sziget, Stanislaw
				018	7 15	»	N.-Kanizsa, Bicske
				1506	8 00	»	Kassa, Popr.-Felka
				1006	8 30	»	Zágráb, Fiume, Eszék
				406	8 40	»	Ungvár, Lemberg
				48	9 10	tszsz	Bicske
				502	9 15	gy. v.	Kolozsv. Bukarest
				1304	9 55	sz. v.	Fehring, Graz
				606	10 00	»	Arad, Brassó,
				910	10 20	»	Belgrád, Eszék, Brod
				§1510	10 40	gy. v.	Kassa, Popr.-Felka
				8	10 45	sz. v.	Bécs
				322	11 00	v. v.	Ruttka, Miskolcz

* Közlekedik kedden és pénteken.
* » » szerdán és szombaton.
● » » ünnep- és vasárnapokon május 15-től szept. 15-ig.
§ Közlekedik junius 1.—szept. 15.
† Közlekedik május 15.—szept. 15.
○ Bicskére csak junius 1.—szept. 15.
§ Közlekedik junius 15.—szept. 15.